

DOMOLJUB

ŠTEV. 30.

V LJUBLJANI, DNE 26. JULIJA 1933

LETO 46.

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549

Telefon uprave: 2992

Na proslavo 1900 letnice odrešenja človeštva!

Danes teden bo katoliški slovenski narod skupno proslavil 1900-letni jubilej odrešenja človeškega rodu. Je to spomin največjega dogodka v zgodovini človeštva, združen z najsvetejšimi in najglobljimi čuvstvi vsakega vernega človeka, ko si kličemo v spomin trpljenje in smrt našega Odrešenika, njegovo vstajenje in poveljanje ter pričetek njegovega skrivnostnega življenja v presv. Evharistiji, odkoder se neprestano pretakajo milostni studenci nadnaravnega življenja in moči v. krščanske občestvo.

Zato naj bo naša nedelja manifestacija predvsem izraz vdane hvaležnosti in zahvale za milost Odrešenja.

Ena največjih skrivnosti in dobrot Odrešenja je sv. maša in so zakramenti. Kako je zato primerno, da se v okvir 1900-letnice Odrešenja postavi biserna sv. maša nadškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča, ki obhaja 27. julija letošnjega leta 60-letnico, odkar je bil posvečen v mašnika.

Poklicali si bomo pa tudi v spomin slavno zgodovino naših prednikov po veri in po krvi, ki so z največjimi žrtvami in trpljenjem, pa z neskončno požrtvovalnostjo in ljubeznijo izročali dragoceno dediščino sv. vere od stoletja do stoletja, da so jo čisto in nepokvarjeno ohranili našemu rodu. — Ob neskončni galeriji svetlih zgledov, ki jih skriva v svojem naročju vekovita sv. Cerkev, se bomo posebej mi Slovenci spomnili mučeniških borb našega naroda, ki je v teku stoletij mnogo trpel zaradi svoje vere, pa v stoletnih borbah rasel in jeklenil svojo moč in voljo do življenja po božji veri in postavi. Saj je predvsem katoliška vera oblikovala slovensko narodno dušo, iz nje je naš narod črpal ljubezen do domačije in do zemlje, ki jo je prepoil s svojim znojem in jo posvetil s križi, kapelami in cerkvami, da je oprt na Boga mogel nositi težko breme malega in uboega.

S tem, da se slovesno spomnimo nadvse pomembnega verskega jubileja, spolnimo na nek način tudi svojo narodno dolžnost, ko se Bogu zahvalimo v javni manifestaciji, da je našem narodu ohranil milost sv. vere in ga prosimo, da nam tudi v bodoče ne odtegne svoje pomoči.

Človeštvo se danes bolj kot kdaj v zgodovini deli v dva tabora: za Boga in proti Bogu. Pokažimo vernih in vedrih src, da se tudi naš rod, kakor rodovi naših prednikov, zbira pod Kristusovo zastavo in mu prisega ljubezen in zvestobo do smrti. Naš klic: Povsod Boga! mora biti tako iskren in prepričevalen, da ga bodo slišali tudi tisti, o katerih pravi apostol, da spe.

Jubilejna prireditev ima torej po svojem predmetu samo versko-cerkveni značaj. Izključno versko-cerkveni razlogi in nameni so jasno razvidni iz objav glavnega pripravljalnega odbora, ki ga je Katoliška akcija sestavila v ta namen, posebno pa še iz oglasa škofijskih odborov, ki sta ga izdala z odobrenjem škofov odbora Katoliške akcije v Ljubljani in v Mariboru, ki je bil cerkveno-uradno objavljen v Škofijskem listu in prečitan v cerkvah.

Cela prireditev na Stadionu z duhovnim koncertom vred je zamišljena kot versko-cerkvena slovesnost in, trdno smo, **uverjeni, da se vsi verniki, ki se nameravajo prireditve udeležiti, tega zavedajo in se bodo dosledno po tem ravnali.** Najodločneje pa zavračamo vsa podtikanja in sumničenja, kakor da bi proslava imela ali skrivala katerikoli drugi pomen in značaj. Župnijske voditelje in odbore Katoliške akcije pozivamo in prosimo, da vestno poskrbe, da nobeno tako sumničenje ne bo našlo niti najmanjše opravičbe v obnašanju udeležencev.

Jugoslovanski školje na jubilejni svečanosti

K velikim jubilejnim svečanostim in proslavi 1900-letnice Odrešenja so prijavili svoj prihod skoraj vsi jugoslovanski nadškofje in škofje. Sigurno se udeleži jubileja tudi papeški nuncij v Belgradu, prevzvišeni gosp. magr. Hermenegild Pelegrinetti. Prijavil je svoj prihod zagrebški metropolit nadškof dr. Ante Bauer, belgrajski nadškof o. Rafael Košić, križevški vladika dr. Dionizij Nyaradi, mostarški škof Josip Garič, šibeniški škof dr. Jeronim Mileta, hvarski škof J. Pušić, krški škof

dr. Josip Srebrnič, banjaluzki škof Alojzij Mišić, splitski škof dr. Kvirin Bonetlačić, skopljanski škof dr. Janez Gaidovec.

Poleg naših domačih cerkvenih knezov vladike ljubljanskega in mariborskega se bodo torej zbrali ob priliki katoliških slavnosti v Ljubljani skoraj vsi jugoslovanski škofje okoli sivolasega jubilanta nadškofa dr. Jegliča. Visoki gostje bodo prišli že prejšnji dan, tako da se bodo povečini vsi udeležili sprejema prevzvišenega nadškofa dr. Jegliča in njegovega pozdravnega večera v Unionu.

Na stadionu v nedeljo

Vsako ploskanje in vzklikanje na Stadionu prepovedano. Po prihodu duhovščine pa do konca popoldanske slovesnosti, smatramo, da smo v cerkvi. Tudi med popoldanskim odmorom se vsi mirno in dostojno obnašajmo. Popoldanski koncert je posvečen izključno spominu Kristusovega trpljenja, je torej čisto verska pobožnost. O kakem ploskanju ali pritrevanju ali odobravanju ne sme biti govora. Prav iz istega razloga tudi visokih cerkvenih in svetnih udeležencev ne bomo nič pozdravljali na Stadionu. Pazimo, da tudi izven Stadihna ta dva dni nikjer ne bo nobene nerednosti.

Posebni vlaki

1. Posebni vlak Maribor — Ljubljana odhaja iz Maribora ob 3.30 in pride v Ljubljano ob 7.35 ter odhaja iz Ljubljane ob 18 in pride v Maribor ob 22. Za ta posebni vlak plača vsak 45 Din za vožnjo sem in tja. Vozno karto dobijo priglašenci za ta vlak pri Katoliški akciji v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

2. Posebni vlak Metlika — Ljubljana odhaja iz Metlike ob 4 in pride v Ljubljano ob 8.25, odhaja iz Ljubljane ob 18.40 in pride v Metliko ob 22.30. Cena za ta vlak sem in tja je 38 Din. Vozne karte dobijo priglašenci pri svojih župnih uradih, kjer so se zglašili. Potovati pa morajo tja in nazaj s posebnim vlakom.

3. Posebni vlak Rateče — Jesenice — Ljubljana vozi 30. julija in odhaja iz Rateč ob 5.50, z Jesenic ob 6.35 in pride v Ljubljano ob 8.35.

odhaja iz Ljubljane ob 18.20. Udeleženci, ki potujejo s tem vlakom, plačajo 30 Din za vožnjo sem in tja. Vozne karte dobijo pri svojih župnih uradih, kjer so se zglasili. Iz Bohinjske Bistrice imajo zvezo s tem vlakom in plačajo iz Bohinja vozno karto do Jesenic, ki ima dvetretjinski popust.

4. Izredni vlak bo vozil na progi Kamnik—Ljubljana in bo odhajal iz Kamnika ob 7.25 zjutraj.

5. Posebni vlak odhaja z Brežic v soboto 29. t. m. ob 14.25 in pride v Ljubljano ob 16.50 ter na Otoče ob 18. Udeleženci ostanejo čez noč na Brezjah in se drugi dan odpeljejo ob 8 z Otoč in pridejo v Ljubljano ob 9.05. Tu prisostvujejo cerkvenim slovesnostim na Stadionu in se vračajo iz Ljubljane ob 19.18. Vsak udeleženec plača 45 Din za vožnjo do Otoč in nazaj. Vozne karte dobijo udeleženci pri župnih uradih, kjer so se prijavi.

6. Posebni vlak Rakek—Ljubljana—Brezje vozi 30. julija in odhaja z Rakeka ob 8, s Planine ob 8.09, z Logatca ob 8.19, pride v Ljubljano ob 9.03, iz Ljubljane odpelje na Brezje ob 19.30 in pride na Otoče ob 20.16. Z Lesec vozi 31. julija ob 11.55. Telega vlaka se poslužijo udeleženci cerkniške dekanije, ki potujejo ob enem na Brezje. Cena za ta vlak je določena Rakek—Brezje in nazaj, izkaznica in znak 43 Din, Rakek—Lesce in nazaj 52 Din.

Vozovi, avtobusi, avtomobili in kolesarji

Udeleženci, ki nameravajo priti z vozovi in avtobusi, naj bi prišli v Ljubljano čim bolj zgodaj zjutraj, ker bo proti 10 naval pešcev proti Stadionu prevelik, da bi mogli mirno voziti po cestah. Ulice, po katerih bodo vozili vozovi iz raznih smeri, bomo pravočasno objavili.

Skupni prostori za shranjevanje voz in živine bodo: na vojaškem vežbališču za artiljerijsko vojašnico, v areni firme Slovenia-transport in skladišču firme Skrbec & Bartol nasproti Strojnih tovarn in livarn ob Dunajski cesti. Udeleženci iz kamniškega okraja naj shranijo vozove v gostilniških hlevih in dvoriščih na Ježici in Stožicah. Tudi drugim voznikom svetujemo, da shranijo kolikor mogoče vozove in živino v predmestjih, ker bo na skupnih prostorih težava z napajanjem in nisanje.

Za kolesa bo urejeno shranjevališče v artiljerijsko vojašnico. Kolesa bodo dobro zastražena; pristojbina za shrambo je 2 Din za kolo za ves dan, to je od 8 zjutraj do 6 zvečer.

Zadruga avtobusnih podjetnikov nam je sporočila, da bodo avtobusi na progah do 15 km računali običajno voznino; za vožnje na daljših progah pa naj se krajevni pripravljalni odbori posebi dogovore s posameznim podjetnikom zaradi voznine.

Zasebni avtomobili bodo lahko garažirani v garažah Triumph-avto na Gosposvetski c. Kdor reflektira na garažo, naj takoj sporoči pisarno pripravljalnega odbora.

Kadar gre za zavarovanje, potem edino je domača slovenska

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora

zavaruje: požar, vlom, neozgode, jamstvo, steklo, avtomobile, zvonove, življenje na vse močne načine in posmrtno zavarovanje Karitas.

Pojavnika dajejo zastopniki, ki so v vsaki fari, ali glavna pisarna v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 19

RAZGLLED PO SVETU

Sporazum med Nemčijo in Sv. stolico

Sporazum ali konkordat med Nemčijo in Vatikanom, o katerem smo že nekaj pisali, obsega 20 strani s 34 členi in podrobno ureja razmerje med obema državama. Sporazum je plod kompromisa, ni torej konkordat tak, kakor si ga je zamislil Hitler, pa tudi ne vsebuje vsega, kar je želela Sv. stolica. Velja pa za vsa Nemčijo in je vsled izrednih razmer, v katerih se nahajajo nemški katoličani po narodnosocialistični »revoluciji«, tudi za Vatikan zadovoljiv, pod pogojem seveda, da bo ostal Hitler mož-beseda in sporazum v dejanju vršil tako, kakor je bil dogovorjen.

V prvem členu konkordata nemška vlada jamči za svobodo katoliške veroizpovedi in svobodo javnega izvrševanja katoliške vere. Priznava pravico katoliške cerkve, da v mejah zakonov ureja svoje stvari samostojno, jih upravlja in v okviru svoje pristojnosti izdaja obvezne zakone in naredbe za svoje člane.

Zelo važen je člen 31, ki določa: One katoliške organizacije in zveze, ki služijo izključno verskim, čisto kulturnim in dobrodelnim svrham in so kot take podrejene cerkvenim oblastem, so v svojih ustanovah in v svojem delovanju od države zaščitene. One katoliške organizacije, ki služijo tudi drugim nalogam, med njimi tudi socialnim ali stanovskim, uživajo isto državno varstvo brez ozira na morebitno uvrstitev v državne zveze, če dajo jamstvo za to, da bodo razvijale svoje delovanje izven političnih strank. Cerkevne zasebne šole torej ostanejo in se smejo ustanavljati nove brez vsake omejitve. Država mora otvoriti državno versko katoliško šolo povsod, kjer to zahteva gotovo število staršev. Na vseh državnih šolah pa se mora vršiti katoliške verski pouk v duhu Cerkve in pod njenim vodstvom. To je nekaj, za kar bi katoličane v povečini protestantske Nemčije zavidal marsikateri katoličan na zemeljski obli.

Rédovniki in verskim družbam ne nalaga konkordat nobenih posebnih omejitev glede ustanovitve, nastanitve, števila in lastnosti članov, njihovega delovanja v dušnem pastiratu, v pouku, v bolniški negi, dobrodelnem delovanju in urejanju svojih zadev ter upravljanju svojega premoženja. Tudi redovniki imajo lahko svoje šole, bolnišnice, sirotišnice itd. Edini pridržek je, da morajo biti predstojniki duhovniških redov in Nemčiji nemški državljani, s čemer gotovo soglašava vsak pameten človek, posebno če pomisli, kako so vprašanje redovništva rešili tramasoni v katoliški Mehiki in katoliški Španiji!

Glede narodnih manjšin je Sv. stolica dosegla, da se nenemškim narodnim manjšinam jamči uporaba materinskega jezika pri službi božji, pri verouku in v cerkvenih družtvih, kar je gotovo izrednega pomena.

Nad vse važen je oni člen sporazuma, ki določa obveznost za nemško državo in njene dežele, da ne bodo pod nobenimi izgovori katoliške mladine silile k ničemer, kar ne bi bilo združljivo z verskim in krščanskim prepričanjem, kakor ga tolmači cerkvena oblast ter da se bo mladini redno omogočalo izvrševanje cerkvenih dolžnosti.

Konkordat dalje določa, da sme Cerkev

za svoje potrebe pobirati davke. Glede namstitve velja: Če država v pogledu izpopolnitve posameznih višjepastirskih mest ne bo izkazala v 20 dneh pomislekov spošne politične narave, bo Sv. stolica smatrala, da takih pomislekov ni. Ostalo duhovništvo pa nastaja Cerkev povsem svobodno.

Zares zopern je edino § 32 sporazuma, po katerem nemški katoliški duhovniki in redovniki ne smejo biti člani političnih strank in delovati za take stranke. Omenjeni člen Cerkvi pa tudi katoliški politični miselnosti trajno ne bo škodoval, vendar odbija, ko napravlja nemške duhovnike in redovnike, torej sinove nemškega naroda in prave nemške krvi za državljane druge vrste. Hitler, ki tako zelo povdarja važnost pristne nemške rase, bi bil zelo pridobil na ugledu doma in po svetu, ako bi takih, povdarjamo za pristno nemško duhovništvo ponižujočih predlogov ne bil stavil kot pogoj za sporazum z Vatikanom.

Sicer pa ni noben režim na svetu večja in tudi hitlerjevske komande ne enkrat konec, morda še prej, kot si domišljujemo. Zakaj preveč po rabeljsko ravnajo Hitlerjevi oprode z drugače mislečimi. Pa naj pride karkoli, eno je gotovo: Sv. stolica je s konkordatom olajšala nemškimi katoličanom, če v zadnji vrsti tisočim državnih nameščencev, marsikatero bridko uro, ki bi bila sicer neizbežna v velikem valovanju, objemajočim te mesece nemško republiko. Zato mora biti in pravkar sklenjeni sporazum Sv. stolici hvaležno ne samo katoliško nemštvo, temveč vsa mednarodni katoliški svet.

Katoliška cerkev

s Iz ljubezni do bližnjega v smrt. Ko je poskušal rešiti življenje potapljalčevega se mladeniča, je na otoku Ceylonu utonil belgijski jezuit Mihael Soden. Skočil je obleden v morje, da bi pomagal mladeniču, toda oblačila so ga v vrtincu potegnila na dno morja. Šele čez nekaj ur so ga med dvema skalama našli ribiči. Pater Soden je bil profesor za tamošnji gimnazij sv. Alojzija in je bil specialist v fotografiranju in X-zarkih. Bil je prvi, ki je začel na Ceylonu širiti zanimanje za radio.

s Napredek Cerkve na Angleškem. Ob letnem zborovanju društva »Brentwood Catholic Evidence Guild«, ki se je vršilo v dvorani St. Anthony v Forest Gate v Londonu, je p. Francis Woodcock D. J. podal pregled o razvoju katoliške cerkve na Angleškem. Danes je na Angleškem 600 duhovnikov več kakor pred desetimi leti. V tem času se je tudi

BANKA BARUCH

15 Rue Lafayette, Paris

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BELGIJA: No 3964-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 1433-66 Sed. Dienst. LUKSEMBURG: No 5967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice.

Število cerkva povečalo za 340, število višjih katoliških šol za 88 in število ljudskih šol na 135. V primeri z letom 1903 je število duhovnikov poskočilo za 1700.

s **Razno.** 32. mednarodni evharistični kongres se vrši v letu 1934 v južnoameriškem Buenos Airesu. Argentina bo ob tej priliki oddala posebne spominke poštne znamke, na katerih bo argentinska zastava z ladjo, kot podobno Cerkev in mrežo, kot prisposodobno skrivnosti sv. Evharistije.

Italija

s **Veljavno za vse narode in plemena.** Ko so neznanci decembra lanskega leta razbili benečanske leve v Trogirju, je fašistična Italija dvignila mnogo prahu doma in v svetu. Po vsej Italiji so fašisti organizirali protestne manifestacije, ki so dovedle do nepričakovane napetosti v diplomatskih odnosih med nami in Italijo. Mussolini je vpriču 40.000 italijanskih bojevnikov imel oster govor in senator Ricci je v senatu predložil posebno interpelacijo, v kateri je govoril o »jugoslovanskem vandalizmu«. Mussolini je tedaj v nekem članku zapisal te besede:

»Spomeniki so dokazi zgodovine človeštva in ne glede na njihovo estetsko in umetniško vrednost jih je treba spoštovati. Prav tako je treba spoštovati dokaze kultur, narodnosti in narodov, ki so trenutnim političnim gospodarjem v deželi tuji.«

Torej spomenike je treba spoštovati, četudi so dokazi kulture in naroda, ki ni trenutno gospodar v deželi, kjer se nahajajo. Treba torej spoštovati tudi jugoslovanske spomenike v Julijski Krajini, čeprav trenutno ni ta dežela pod Jugoslavijo. — Ali se Italijani v hrvatsko-slovenskem Primorju ravnanjo po Mussolinijevih besedah in spoštujejo spomenike naše kulture?

s **Drobiž.** V Soči je utonil dr. Basilisco iz Trsta. — V Vipavi je utonil 11 letni Avgust Frletič iz Mirna. — Kap je do smrti zadela 35 letnega Valentina Vodičarja na poti iz Ravnj v Grgar. — Goriški prefekt Nikolaj Trotta je te dni obiskal italijansko kolonijo v Črnem vrhu nad Idrijo. — Dne 4. julija t. l. se je pripeljal v Vipavo prevz. tržaški škof Fogar, ki je podelil zakrament sv. birme. Za naše pojme nerazumljivo — brez sprejema, brez pridige, le tiha sv. maša. Naše ljudstvo sprejema drugače cerkvene kneze, če jih more. Sicer pa: zgodovina gre svojo pot, Bog pa ostane. Zato kvišku srca!

Nemčija

s **Strune napenjajo naprej.** Vlada je oddala zakon o strankah. Po tem zakonu je dovoljena v Nemčiji samo narodno-socialistična stranka. Ustanavljanje drugih strank je pa kaznivo. — Drugi zakon se nanaša na zaplenbo premoženja »protidržavnih« oseb. Obstoja je že za komunistične organizacije, sedaj pa se razširja tudi na socialdemokratske. Zapleniti se ima predvsem premoženje onih organizacij, katerih pripadniki hujskajo v inozemstvu proti Nemčiji ali pa se udeležujejo proti državi. — Naslednji zakon govori o preklicu državljanstva. Državljanstvo se more odvzeti vsem osebam, ki so si ga pridobile med 9. novembrom 1918 in 30. januarjem 1933, ako niso zaželjene. Razen tega se mora nemškimi državljanom, ki bivajo v inozemstvu, odvzeti nemško državljanstvo, če so s svojim postopanjem grešili proti dolžnostim

zvestobe do hitlerjevskega režima, ki ga narodni socialisti zmotno istovetijo z dolžnostmi napram nemški državi.

Češkoslovaška

s **Nadškofovo pastirsko pismo.** Te dni so prečitali po vseh cerkvah praške nadškofije poslanico nadškofa dr. Kasparja, tikajočo se brezboštva, ki uničuje narode. Cerkveni knez nujno priporoča vsaj vsakomesečni prejem sv. zakramentov, ki so največja moč in protisila v boju z dušnimi in telesnimi nevarnostmi današnjih dni.

s **Ali naj se lužiški Srbi izselijo?** V sled silnega pritiska hitlerjevcev na lužiške Srbe je le malo upanje, da bi se mogli lužiški Srbi ohraniti. »Venkov« predlaga zato, da bi se vsi lužiški Srbi preselili na Češkoslovaško, kjer je dovolj prostora za vseh 150—200.000 lužiških Srbov. List opominja na preselitve židov v Palestino in bi zato mogli lužiški Srbi slediti temu vzgledu. S pripravljalnimi deli za preselitev naj bi se začelo takoj.

Avstrija

s **Pasijonsko gledališče so zažgali.** 19. julija ponoči je v tirolskem mestu Erl zgorelo znano že 300 let staro kmetijsko pasijonsko gledališče, ki je skozi tri stoletja predvajalo Jezusovo trpljenje, razen tega pa tudi kmetijske igre. Požar je do temeljev uničil poslopje, ki je bilo zgrajeno iz lesa. Ostali so samo temeljni kamni. Zgorelo je tudi mnogo nekaj sto let starih zgodovinskih oblek, orgle, ki jih cenijo z nad 50.000 šilingov in druge umetnine. Gledališče se je preteklo leto popravilo s stroški 100.000 šilingov. Uradno se poroča, da je bil ogenj podtaknjen od narodnih socialistov, ki so to gledališče v pretekli noči na zunanji strani poslikali s kljukastimi križi. Nadalje so na stene gledališča nalepili plakate, v katerih napovedujejo maščevanje Erlžanom, ker so se izjavili proti združitvi z Nemčijo.

s **Drobiž.** Nošjo vsakovrstnih znakov hitlerjevske stranke je prepovedal varnostni ravnatelj za Koroško polkovnik Barger, ki je nedavno prevzel svoje posle. Obenem je razpustil vsa narodno-socialistična društva v Celovcu. — Na Strmcu pri Vernbergu so 2. julija blagoslovili nov križ na cerkvenem stolpu. — Stiridesetletnico mašniškega posvečenja obhajajo letos č. gg. župnik Ivan Ebner na Brdu, dekan Ivan Hribar v Pliberku; srebrni mašniški jubilej obhajajo č. gg. župnik Franc Mikula v Melvičah, župnik Josip Rudl v Galiciji, prošt Andrej Truppe v Dobrli vasi in dekan Franc Šenk v St. Jakobu v Rožu. Čestitamo! — Pri St. Lovrencu pri Labudu je 6. julija zažgal duševno manj vreden Gregor Rožič Stauberjevo leseno bajto. Po dejanju se je vrnil v posteljo in čakal, kaj bo. Ko je gorelo že okrog njega, je šele zavpil. Najemnik Jurnič se je zbudil in hotel rešiti svojo 73 let staro in ohromelo ženo. Pri tem je padel in izpustil svojo ženo iz rok. Žena je zgorela, Jurnič pa leži v bolnici s težkimi opeklinami. Rožič si svojega dejanja sploh ni svest. — V Zvonini je pogorelo Weisovo stanovnjansko poslopje. — V zadnjem času so zaplenili pliberški finančarji v obmejnem pasu 4 krave, ki so bile vtihotapljene iz Jugoslavije. Tihotapci so zbežali. Krave bi se imele prodati na dražbi. Tihotapci so za to izvedeli, ukradli krave ter jih odgnali. — Prosvetno društvo v Smihelu pri Pliberku je priredilo te dni velik izlet na Obir. — 2500

uameščencev bo do konca 1933 odslovila avstrijska zvezna železnica. — Najvišje sodišče na Dunaju je odločilo, da mora nositi stroške sodniškega postopanja odvetnik, ako je že od vsega začetka vedel, da bo tožba brezuspešna. Ne more se ga pa prijeli v slučaju, če je stranko na to opozoril, da je tožba brezuspešna, a ga je stranka kljub temu poverila, da jo zastopa. — Ministrum za spremembo ustave je imenovan bivši kancler dr. Ender.

Rusija

s **Glad?** Nedavno se je vrnil iz Rusije ameriški profesor dr. Sell, ki je izjavil, da grozi Rusiji zopet glad. V sled neuspeha načrtnega gospodarstva je 20 milijonov ljudi v nevarnosti, da umre za lakoto. Zetev krompirja je uničena, ker so ljudje izkopali vse zasejani krompir in ga pojedli.

Francija

s **Socialisti med seboj.** 70 poslancev francoske socialistične stranke hoče še nadalje podpirati Daladierovo vlado, pa čeprav se je socialistični zbor izrekel proti njih politiki. Ni izključeno, da bi ustanovili novo stranko, če bi levičarji hoteli izvajati posledice iz svoje zmage na zborovanju. — Marksistom so očitali na kongresu francoskih socialistov desničarji, da so revolucionarji, ki nočejo revolucije, desničarjem pa so očitali levičarji, da so reformisti, ki niso izvedli nobene reforme. Nadalje so jim očitali, da ne verujejo več v marksistična načela in da so nacionalistični socialisti.

Drobne novice

Razstavo metuljev so te dni otvorili v Parizu, kjer so zbrali stotisoče teh živali.

Do popolnega raskola med desnico in levico je prišlo na velikem zborovanju francoskih socialistov.

Sovjetsko Rusijo hoče priznati španska vlada.

Otok Helgoland hočejo prekrstiti v Hitlerland.

KAJ JE NOVEGA

Duhovne vaje za matere

Vsi čutimo, da je za rešitev družine treba zaorati v dušo žene na globoko. Žena mora heroični apostolat, ki ji pripada v obnovi družine, polno dojeti, se ga vsa okleniti. Prevzeti jo mora oster čut za kakovost vzgoje in celotne vzgojne smeri, ki se uveljavlja na mladini, prevzeti žive želje, odločna, dejavna volja za tem, da boji vsa vzgoja, domača in javna, enotna versko-nravno usmerjena, vsa v duhu postave božje. Žena, mati se mora zavedati, da je ta dolžnost izmed njenih največjih dolžnosti, tako zavoljo ljubezni do Boga, ki je človeka, otroka, zase ustvaril in ga k Sebi hoče, kakor iz ljubezni do bližnjega otroka, ki je vsa njegova plemenitost, njegova edina prava sreča v vezi z Bogom.

Zavedati se mora, da bo Stvarniku morala odgovarjati po vesti, ali je vedno in povsod želela živo dovolj, to je iz vse duše, ali je delovala močno dovolj, to je iz vse moči, da bi se njeni otroci vzgajali res skozi in skozi versko-nravno. Vse je pridobivala zato z lepo ljubečo besedo moža doma, ali je povdarjala to, nastopala zato enako odločno v javnosti zunaj.

Končno se mora žene nujno in zavedno uvrstiti v tihno notranje delo za obnovu socialnega reda v duhu Kristusovega evangelija.

Vse to doume in pojmi najlažje in najgloblje duša, zrahljana in pripravljena v duhovnih vajah, ko se je iz vsakdanjega kroga izločila, se iztrgala vplivu zunanjih skrbi.

Pravo jugoslovanstvo

Po ustavi od 3. septembra 1931 sta zajamčeni svoboda vere in vesti. Priznane veroizpovedi, med njimi rimsko-katoliška, so veljavne pred zakonom in lahko vzdržujejo stike tudi s svojimi verskimi poglavarji v inozemstvu.

V Jugoslaviji imamo tri cerkve z večjim številom vernikov: pravoslavno, katoliško in muslimansko. Po ustavi so vse tri priznane in morajo biti v vsakem pogledu enakopravne. Vse uživajo zaščito države, ki proglašja kot eno prvih svojih nalog verski mir. Za verski mir so dolžni delovati vsi jugoslovanski državljani in vse organizacije, pa naj opravljajo to ali ono službo.

Kakor je pravoslavni sveta oseba patriarha in muslimanom nad vse drag njihov vrhovni cerkveni poglavar, tako je tudi nam jugoslovanskim katolicanom sv. oče vzvišena oseba, namestnik Kristusov. Kdor blaži papeža, razburja ves jugoslovanski katoliški svet, kar gotovo ni v smislu veljavne ustave, pa tudi ne v korist državi tako potrebnega verskega miru.

Silno se oborožuje Nemčija.

4 milijone 630 tisoč Poljakov živi sedaj že v Ameriki.

Železniške vagoni je pričelo izdelovati v češkoslovaški Zlinji znano Baťovo velepodjetje.

Podzemsko železnico grade v ruski Moskvi; bo 12 km dolga.

Močan potres je bil v okolici turške Smirne; mnogo hiš je porušenih in 200 oseb ubitih.

50.000 sodov piva so naročili Američani na Poljskem. Kaj pa naše pivo?

Se bolj kakor običajno pa prijemajo na to stran srce materino duhovne vaje v hiši, kjer se vzgajajo otroci, kjer kar veje okrog nas diš znanih nalog, teženi in skrbi, skrbi za mladino, kjer se vrh tega temeljni načrti posvečujejo cilju, da se lajša vsevrstna beda v svetu, telesna in duhovna, in kjer sestre usmiljenke z nami vedo, kako je boj z lahkoživim svetom za značajnost in za duše otrok večjih bridko težak.

V enem takem zavodu, v Lichtenturnu, bodo duhovne vaje za žene in matere od 29. julija zvečer do 2. avgusta zjutraj. Težko je v času krize in skrbi dobiti sredstev in časa za duhovne vaje. Toda bolj kakor kdaj potrebujemo moči v sedanjih večjih siski in naučiti se moramo tudi žrtvovati in moramo žrtvovati tudi hoteti. Vsaka res katoliška žena in mati naj sklene, da jo zadrži le res tehten razlog — prazen izgovor ne — da ne bi delala duhovnih vaj, če ne letos vsaj v določenih, ne predolgih rednih razdobjih. In da bo pridobivala zanje tovarišice z živo željo in z vneto prijateljsko besedo.

Rešitev iz propadanja, vstajenje, nam more izhajati predvsem od znotraj, iz notranjega obrata v božji red, zunanji red se more razviti šele iz notranjega.

Tudi če bi se katera žena-mati odločila šele v zadnjem trenutku za duhovne vaje, ko bi se ne mogla več prijaviti, se ne bo odklonila.

Mati, ki je bila stanovskih duhovnih vaj že deložna.

Na ta dejstva smo se spomnili, ko smo čitali v »Pohodu« z dne 22. julija 1933 članek pod naslovom: »Svobodno prepričanje pravega Jugoslovana«, ki na izredno neokusen način napada rimskega papeža. Le par besed iz dolgega spisa:

»Nesreča je hotela, da je vrhovni verski poglavar slovenske verske pripadnosti (papež namreč) sicer tistega naroda, ki nam je prizadel največ krutih krivic. V tem nam popolnoma tujem Italijanu (papežu) vidijo (katoliški Slovenci) vtelesenega Boga z nebes. On razpolaga po svojih zastopnikih z vsem njihovim življenjem in z vso njihovo bodočnostjo. V svojem verskem fanatizmu romajo (Slovenci) k njemu v Rim ter padajo pred njim v prah na kolena in mu poljubljajo palec na nogi. Ali ni to slepota vseh slepot. — Klerikalizem uničuje našo narodno samostojnost in prepričanje ter ovira zopetno spojitve v eno narodno telo s srbskimi Jugoslovani. — Če odpade naš narod od Rima in si ustanovi lastno cerkev ali pa če se spoji z bratsko pravoslavno cerkvijo, še ne bo izgubil vere v Boga. — Zaveden Jugoslovan mora proč od Rima. Mora se otresti vseh rimskih hlapcev in klečeplaznežev, ki prodajajo zaslepljeni naše narodne interese v Rimu najhujšemu nasprotniku naše narodne samobitnosti. Papež v Rimu je in ostane za nas Italijan. — Ne veruj Vatikanskemu glavarju in njegovim hlapcem, ki izkoriščajo tvojo sveto vero v zasebno korist.«

K izbruhom nobene pripombe, razen skromnega vprašanja: Kaj bi se zgodilo z vsakim, ki bi le 10 odstotkov vsega tega napisal o cerkvenem glavarju kake druge, v Jugoslaviji priznane veroizpovedi?

Franjo Neubauer:

Tvoj demant

Nadikofu dr. A. B. Jegliču.
Talas, ko svetlega zlata
naklonil Ti je raj,
Tvoj rod je molil iz srca:
»Se demant, Bog, mu daj!
In res nebi bogalo
za srečo Ti je zlato
poslalo demant še,
blesteč nad zvezde vse.
So javit in blesk Ti marsikter
sijo v čiljenja je večer.
A ta, poslan iz rajskih dalj,
najlepše je prisvetil.
In sanj ga je najvišji Kralj
vrh vseh zvezd zanesil.
Vseh Tvojih dolgih let število
darila ni Ti naklonilo,
da bi tako sijal mu žar.
Za delovnarje Tvoje vneto
izbralo zato leto sveto
najlepši, demantni je dar!

Biseromašniku

Mašnik biserni, pozdravljeni
od Boga si nam poslan,
za duhovnika postavljen,
med pastirje zveste zbran.
Vodil si zvesto ovčice,
pasel jih z jedjo ravnice,
opominjal in učil,
srčno prosil in svaril.

Prečastita tvoja služba,
mašnik šestdeset že let!
Z angelci ti bila družba,
Jezusov namestnik vnet.
Pokn opravljal si svetlosti
vere najsvetejši skrivnosti,
Jezus si daroval,
verne grehov odvehal.

Zda, v svetišče veličastva
bojega hvaležno greš,
vrata milosti, bogastva
sebi iao nam odpreš.
Jaglje božje v rokah nosiš,
živim, mrtvim milost prosiš,
milost, spravo sprosi nam,
pred dobrotnim Jezusom.

Osebnosti

d 70 letnico je pred kratkim obhajal g. Anton Rovšek, zaslužni župnik v Cirkovcah. Bog ga živi!

d Sedemdeset let je dopolnil v Metliki upokojeni župnik g. Janez Nemanjič. Bog ga ohrani še mnogo let!

d 60 let je dopolnil Valentin Lužnik tovarniški delavec na Jesenicah. Bog ga živi še mnogo let!

d Za novega gvardijana celjskega kapucinskega samostana je bil izvoljen p. Ladislav Hazemati.

d Dosedanji pomočnik poveljnika dravske divizijske oblasti brigadni general Dragomir M. Popovič je imenovan za pomočnika poveljnika Belgrada.

Domače novice

d Zborovanje Slomškove družbe. Za 29. julija napovedani občni zbor Slomškove družbe se bo vršil po nastopnem dnevnem redu: 1. Ob 8 sv. maša v frančiškanski cerkvi. 2. Ob 9 pričetek občnega zbora v unionski beli dvorani: a) poročilo tajnika, b) poročilo blagajnika, c) poročilo urednika, d) raznoterosti, samostojni predlogi. 3. Predavanje vseuč. prof. dr. Fabijana: Inteligenca in katoliška akcija

med stanovni. 4. Predavanje šol. upravitelja Petra Horna: O volji. Popoldne ob 3 ogled Narodne galerije. 5. Zvečer prisostvovanje koncertu Pevske zveze v Unionu.

d V podzemlju palače Vjazemac savarovalnice in Ljubljani so uvedli kapelico, v kateri se bo opravljala od 23. julija 1933 dalje vsako nedeljo in vsak praznik sv. maša za izletnike.

d Zvezo bojevalnikov je banska uprava razpustila, češ da je s politiziranjem pri javnih zborovanjih prekorajčila svoj delokrog. — Zveza je vložila baje priziv.

d Dovoljeno je zopet prosvetno društvo Sv. Helena — Dolsko.

d Ker je došlo letake s »slovensko deklaracijo«, je bil te dni pred novomeškim sodiščem obsojen na tri mesece zapora g. Hladnik Janez, kaplan v Metliki. Zagovornik se je pritožil.

d Evharištični kongres se vrši dne 15. avgusta v Turnišču. To bo prvi evharištični zbor v Slovenski Krajini.

d Uradne ure okrajnih načelnikov so od 8 do pol 14. To velja do 1. oktobra 1933.

d Volitve v Delavsko zbornico po novem volilnem redu bodo začetkom oktobra t. l.

d Veličastna evharištična prireditev je bila v nedeljo, 23. t. m. v Moravčah. Tisoči vernikov iz moravske dekanije so se zbrali, da ob oltarju praznujejo 1900 letni jubilej Odršenja. Del slovesnosti je bil na prostem, zaradi močnega dežja so se pa morale ostale pobožnosti dovršiti v cerkvi. Tudi procesija, ki bi bila viden znak globoke vere in vdanosti sv. Cerkvi, se ni vršila. Je bila pa notranja proslava in pobožnost tem bolj prisrčna in polna žive vere. Vsa čast Moravčanom in okoliškim župljanom!

d Novo kopalnice v Guštanju otvorijo dne 6. avgusta 1933. Napravil ga je guštanski odbor Rdečega križa.

d Elektrarne, ki oddajajo tok samo za razsvetljavo ne pa tudi za pogon, niso dolžne postaviti števca v smislu razpisa ministrstva financ št. 90.922/33.

d Naredba glede poslovanja gradbenih združ. Na podstavi čl. 65, 66 in 67 zakona o notranji upravi izdajem sledečo prepoved: Člen 1. Z današnjim dnem in do preklica se prepoveduje nadaljnje sprejemanje in nabiranje članov onim gradbenim in kreditnim združ. ki nudijo svojim članom posojila, eventualno celo brezobrestna posojila, a poslujejo brez kapitalnega kritja, pri čemur je uspešnost tega poslovanja ter izplačevanje posojil odvisno od porasta in plačilazmožnosti članstva. — Nadaljnje sprejemanje in nabiranje članov se ustavi, dokler se oblastveno ponovno ne pregledajo pravila in uredi poslovanje, ker je sedanji način poslovanja škodljiv narodnemu gospodarstvu. — Člen 2. Kdor bi prekršil to naredbo, se kaznuje na podstavi čl. 69 zakona o notranji upravi z denarno kaznijo od 10 do 1000 Din, ob neplačilu denarne kazni v odrejenem roku pa z zaporom od 1 do 20 dni. — Člen 3. Ta naredba stopi v zmislu čl. 71 cit. zakona v veljavo z današnjim dnem. — V Ljubljani, dne 18. julija 1933. — Kraljevska banska uprava dravske banovine.

d Ljubljanski proračun. »Službeni list« prinaša uredbo, s katero je potrjen proračun za leto 1933. Potrje proračun znaša v rednih izdatkih 45.839.075 Din, predložen je bil za vsoto 46.159.075 Din. Zmanjšan je bil po finančnem ministrstvu torej samo za 320.000 dinarjev. Proračun dohodkov je bil potrjen v višini 45.859.075 Din (s presežki dohodkov v

proračunu občinskih podjetij, dočim je bil predložen v višini 46.159.075 Din. Izredni proračun znaša v dohodkih in ravno toliko v izdatkih 17.197.568 Din, predložen za 11.567.531 dinarjev. — Občinske davčnice so ostale kot predložene, le doklada na državne asoposredne davke je bila določena enotno za 50%.

d Slovenci v Lurd. Nedavno je skupina slovenskih romarjev obiskala Lurd. V Lurdu jih je prišel pozdravit vrl slovenski fant Matija Sešek, doma izpod Šmarne gore, ki biva sedaj v mestu Dax. V Marsellu sta pa spremljala naše romarje g. Leopold Knavs in njegova žena, prvi doma iz sodražke ona pa iz velikolaške župnije. Vsi so z veseljem povedali, da so za prihod rojakov izvedeli iz »Domoljuba«, ki ga redno prejemajo. Veseli so bili oni in romarji, da so mogli v tujini nekoliko pokramljati o domovini.

d Kaj so in kaj niso kmetje. Na to vprašanje odgovarja v daljšem članku »Kmetijski list« in zaključuje: Če bi naši kmetje bili politično dovolj šolani, bi ne bilo v deželi niti ene politične ali nepolitične organizacije brez njih. Tako je na Češkem, kjer se proti volji stanovsko organiziranih kmetov ne more nič zgoditi. Pri nas pa vladajo in odločujejo o kmetijski usodi — drugi, kmet pa samo gleda, kolne in čaka! — K temu dostavljamo, da so v češkoslovaški republiki organizirani kmetje v raznih strankah in raznobarnih društvih. Kar se tiče politične šole slovenskega kmeta pa menimo, da ta ni tako na nizki stopnji. Treba dati slovenskemu kmetu le priliko, da svojo nemalo politično izobrazbo pokaže v praksi.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA STEV. 16 (PRI LEVU).

d Za sklicanje Gospodarskega sveta se zavzema »Trgovski list«. Pri tem poudarja, da kar je Nemčiji v korist, ne more biti nam v škodo.

d Najbolj nujno delo. Pod tem naslovom se »Trgovski list« v 82. številki t. l. bavi s programom narodne stranke in piše o dekoncentraciji. Kdor ne išče v jajcu dlake, pojasnjuje pravilno izvedeno dekoncentracijo s sanoupravo ali z avtonomijo banovin. »Trgovski list« zaključuje: Dekoncentracija, bi bila eno največjih dejanj, kar jih je bilo storjenih po zedinjenju v Jugoslaviji in kdor izvede to veliko dejanje, ta si pridobi zgodovinsko zaslug. Kajti šele z dekoncentracijo moremo v podrobnostih reševati naša gospodarska vprašanja in šele z dekoncentracijo se more pričeti pravilna gospodarska politika, ki bo slonela na načelu, da je za vso državo le ena okvirna politika, v področnostih pa se ravna ta po potrebah banovin. Prvo delo in najbolj nujno delo je izvedba dekoncentracije in to delo naj se izvrši tudi kot prvo.

d 25 letnico obstoja sregega podjetja se spominja letos g. Franc Martinec, mestni tesarski mojster v Ljubljani. Naj mu ostane sreča mila!

d Stariji dijakov, preskrbite si potrdila! Davčni odelek finančnega ministrstva opozarja dijaške roditelje, naj si pravočasno preskrbe potrdila o visokosti davkov, ki so potrebna za odmero šolnine pri vpisu dijaka v šolo. Ta potrdila izdajajo davčne uprave in drugi uradi, ki izplačujejo prejemke ali pa pobirajo davke. Osebam, ki plačajo uslužbenki davke z davčnimi znamkami, izdajajo ta potrdila delodajalci, pri katerih so te osebe na-

meščane. Vsa potrdila zaradi šolnine je treba kolkovati s kolkom za 20 Din. Pri vpisu več otrok ene in iste osebe v razne šole, si je treba preskrbeti za druge otroke prepise teh davčnih potrdil. Te prepise je treba kolkovati z 10 Din.

Med brati Hrvati

d Jožet Predavec, podpredsednik bivše Radičeve stranke, ki je bil te dni ustreljen, je zapustil osem otrok.

d Dobesedno nabasan s tuji je letos Dubrovnik z okolico.

d Večje število tihotapcev saharina in še druge monopolske robe je prišla zagrebška policija.

d Vsa prizadevanja, da bi dognali, kako je nastal požar v djakovski stolnici, so ostala dolejš brezuspešna.

d Slike v djakovski stolnici je te dni pregledala posebna komisija. Strokovnjaki so ugotovili, da večini slik požar ni prizadejal trajne škode. Treba bo slike očistiti, pa bodo spet take, kot so bile.

d Velik ribji lov. Po neuspehih v začetku sezone, ki jih je povzročilo neugodno vreme, so komički ribiči vendarle v zadnjem času ujeli vsega skupaj za 7 vagonov rib, večinoma sardel. Ribe so sedaj nasolili, nakar jih bodo poslali v Grčijo.

d Hrvatski puntar Jurij Rukavina, ki je bil obsojen na smrt, je pomiloščen na dosmrtno ječo.

d Kazen sta nastopila. Policijska uprava v Zagrebu je kaznovala dr. Toma Jankoviča na 15 dni zapora, ker je dal v tiskarni »Grafika« natisniti posmrtni list za pokojnim Predavcem, v posmrtnici opisuje to dejanje kot politični atentat. Dr. Tomo Janković je že nastopil kazen. Vencoslav Vilder, bivši narodni poslanec in voditelj samostojne demokratske stranke, je bil lani kaznovan na 15 dni zapora, ker je prekršil zakon o shodih in društvih. Ker je obsodba postala izvršna, je zdaj nastopil kazen.

d Ker je imel čola luknjo. Te dni so se podali štirje Splitsani, med katerimi je bil tudi sluga splitske realne gimnazije Peter Posinković, z manjšo jadrnico s Hvara na Brač. Morje pa je bilo tisti dan zelo nemirno in je pihal precej močan veter. Šele na sredi kanala med Bračom in Hvarom so opazili, da ima ladjica luknjo, ki so jo takoj poskušali zamašiti. Toda njihov napor je bil zaman. Ladjica se je začela potapljati in ni jim preostalo drugega, kakor poskakat v morje in plavati proti hvarski obali. Vendar so dosegli obalo le trije. Posinković je sredi pota onemogel in utonil.

d Žetev v Vojvodini je že v polnem razmahu. Po podatkih, ki jih ima na razpolago donavska banovina, je letošnja žetev izredno dobra ter se zelo približuje izvrstni žetvi v letu 1931. Radi nastale vročine so se v zadnjem času zelo popravili tudi posevki koruze tako, da tudi ta žetev ne bo zaostala mnogo za prejšnjimi leti.

d Kako so odpisovali davke. Te dni so čitali o veliki goljufiji v Novem Sadu v Vojvodini. Tam so baje »poštenjakovič« na svojo roko odpisali nad sto milijonov davkov — ne potrebnim kmetom in delavcem — ampak bogatašem in velikašem, ki imajo, kakor se običajno govori, med ljudmi »ugled in sloves«.

d Tobak slabo kaže. Vслед dežja in slabega vremena kaže tobak v Heregovini zelo slabo. Nevarnost je, da bo tobačna žetev tako slaba, da sadilci ne bodo dobili niti toliko,

0) angleškem prestolnem nasledniku pripovedujejo, da je zelo socialen. Nedavno je dal zgraditi na svojem posestvu nov blok delavskih hiš, v katerem bodo našle primerno stanovanje delavske družine. Angleški prestolonaslednik (prvi na levi) hoče na ta način pobijati stanovanjsko krizo in pomagati delavstvu

Zadnji kitajski cesar Puyi, ki ga je strmoglavila revolucija l. 1911, je postal predsednik države Mandžukua. Baje se namerava proglašiti za cesarja

Američanu se ptice vsedejo na klobuk. Prej jih je seveda primerno zdresirati. Večkrat je položil v travo moško obleko s klobukom s krinko in pipo in zraven tudi hrano. Ptice so se najprej privadile slamniku na maski in končno tudi slamniku na živi glavi. Pač ameriška zabava.

V Hollywoodu so si izmislile Američanke nov šport. Na kolescih drčijo okoli kakor more. Radi tega je nastala taka gneča in takšna življenska nevarnost, da je bila ameriška policija prisiljena predpisati športaicam posebne tablice s številko, ki jih nosijo na hrbtu, in pa tudi svetiljko

Letalo, ki sta ga vodili dve Američanki, je pri Indianopolisu zadelo ob električni vod in zgorelo.

8

To je vlak, ki bo vozil v Združenih državah na progi Union-Pacific z brzino 150 km na uro. Z vzhodne na zapadno obal Združenih držav bo prevozil v 31 urah. Gnal ga bo stroj s 600 konjskimi silami. To je nekak zepelinovec na tračnicah. Razstavljen je v Chicagu

kolikor so imeli stroškov pri saditvi tobaka. Velik del tobaka je valed vlage čisto zgnil. Nujno potrebno je, da monopolska uprava priskoči s sadilem tobaka na pomoč.

d Pri pokončevanju gosenc v Banatu je sodeloval okrog 5000 delavcev in 1200 konj. S pokončevanjem tega škodljivega mrčesa je bilo rešenega najmanj 60 milijonov narodnega premoženja.

d 3000 km je prepotoval pri iskanju dela neki mladenič iz Vrbsa, ki se je vrnil, ne da bi našel kje zaposlenost, te dni domov. Je moral biti precej izbirčen.

Iz naše prestolice

d Na zastrupljenju je umrl v Parizu bivši jugoslovanski minister za narodno zdravje dr. Čedomir Mihajlovič.

d Narodna skupščina se je sešla 24. julija v Belgradu.

d Jugoslovenska radikalna kmetijska demokracija (JRKD) je te dni spremenila ime v JNS (Jugoslovenska nacionalna stranka). Za predsednika je izvoljen Nikola Uzunović. Podpredsednika sta med drugimi tudi gg. dr. Kramer in Ivan Pucelj.

d Lep dar. Za dograditev doma za siromašne dijakinje iz notranjosti države, ki študirajo na belgrajskih srednjih šolah in na belgrajski univerzi in ki ga gradi Društvo dijakov, je kraljica Marija podarila velikošest dar 300.000 Din.

d Kdo gre v Crno goro? Tam prmanjkuje dimnikarjev. Od 19 je zaedenih samo osem mest.

d 441 jugoslovanskih dijakov je bilo leta 1931-32 vpisanih na francoskih vseučiliščih.

d Pokojninski fond. Državnim namesčencem vsak mesec nekaj odtegnejo za pokojnino. Državna hipotekarna banka objavlja poleg ra-

čunskega zaključka zdravstvenega fonda za 1932 tudi računski zaključek za uradniški pokojninski fond. Ta fond je imel lani dohodkov 119.9 milij., od tega je šlo za glavnico kot čisti dohodek 35.98 milij., 83.95 milij. pa se je porabilo za pokojnine.

d Pravilnik o službenih oblekah za davčne izvršitelje je predpisal finančni minister. Začasni ali stalni davčni izvršitelji za pobiranje davkov ali za delo v pisarnah morajo nositi službeno obleko. Službena obleka obstoja iz bluže z navzdol zavihanim ovratnikom, in iz hlač vojaškega kroja, blaga in barve. Na glavi šajkača po vojaškem kroju brez senčnika. Na desnem rokavu nad laktom mora biti višit drž. grb na zeleni podlagi. Davčne uprave bodo dobavile te grbe iz tekočih izvršilnih stroškov. Razen tega se morajo izkazati z legitimacijo. Legitimacije izdajajo starešine davčnih uprav. Pri prestatku službe mora davčna uprava odvzeti dotičnemu izvršitelju grb kakor tudi legitimacijo.

d Obesili so te dni v Smederevu roparja Milutina Stankoviča in Milutina Životiča.

d 100 jurjev je šlo rakom žvižgat. V vasi Rudepolje je nastal požar in zajel hišo vaškega kovača. Pri tem je zgorelo 100 jurjev. Če bi še tiste v inozemstvu enkrat uničil požar!

d Banovinska skupščina za dunavsko banovino se je vršila 22. julija. Gospodje so v smislu § 51 občinskega zakona sklepali o odredbi glede bližajočih se občinskih volitev.

d Električne razsvetljavo dobi mesto Peč. Ob Belem Drinu bo postavljena električna centrala, ki bo veljala 2,500.000 Din.

— Razpisane so do 10. avgusta vojno-muzičska šola mladiči od 13 do 17 let, vojno-zanatilska in vojno-zanatilska vojno-teh. zavoda od 11 do 16 let starosti. Pojasnila in vse druge vojaške zadeve vam uređi Per Franc kapetan v p. Ljubljana, Maistrova ul. 14 (nasproti kasarne Vojvode Mišiča).

Nesreče

d Kozolec-dvojniki poln detelje in mrve je uničil ogenj posestniku Janezu Porenti v Zavogljenu pri Sostrem. Bile so v nevarnosti tudi druge stavbe, a so gasilci omejili požar.

d V Savi pri Samoboru na Hrvaškem sta utonili: 22-letna Marija Matković in 18-letna Amalija Bizjak.

d Vlak je do smrti povozil med postajama St. Lovrenc na Dravskem polju in Hajdino pri Ptuj, Martina Gumzaja od Sv. Jurija ob juž. železnici.

d Smrt beračice. Na cesti proti Lescam je do smrti povozil neki tovorni avto iz Ljubljane staro beračico Neško iz Kroke. Ženica je bila gluha in je zadnji trenutek skočila pod avto, ki je vozil za njo. Strl ji je prsni koš in jo je vlek el še kakih 10 metrov za seboj. Bila je seveda na mestu mrtva.

d V Savi blizu Ježice je utonil 36-letni sofer Lojze Taškar, doma iz Brežic.

d V Muri pri Gornji Radgoni sta utonila dva dobra fanta: Maček Alojz in Anton Starkl.

d V Savi pri Zagrebu so utonili v dveh dneh 18-letni natakari Alfred Gjurinac, 63-letni delavec Anton Kranjec in 18-letni trgovski sotrudnik Bolfek.

d Huda avtomobilska nesreča se je dogodila v soboto 22. julija zvečer na cesti med Brežicami in Samoborom. Avto, v katerem so se vozili lesni trgovec Haker, študent Šolmajer in lesni trgovec dr. Jenko s hčerko se je v največjem diru hotel ogniti kmetškemu vozu in zadel v občestni kamen. Hakerja je vrglo iz avtomobila in je nesrečnej podlegel poškodbam. Hudo ranjen je medicince Šolmajer, dočim sta dr. Jenko in hčerka odnesla lažje poškodbe.

d Ženo je prišel navkriž. Ono nedeljo je nenadoma izbruhnil požar v hiši Luke Dvanajščka v vasi Tupkovec v Medmuru. Va-

RAZNO

Največji rudnik na svetu. Predsednik ruskega komisarijata za težko industrijo, Vasilij Ivanov, je objavil načrt ogromnega bakrenega rudnika, ki ga bodo pričeli izkoriščati ob Bajkalskem jezeru v osrednji Aziji v sovjetski republiki Kazanstan, tudi »Gladni stepi« imenovani. Samo pripravljivalna dela bodo stala 450 milijonov rubljev. Letno proizvodnjo cenijo na 150.000 ton. To bo največji rudnik na svetu.

Pes in orel v dvoboju. Nenavaden prizor so nedavno opazovali hrubolazci, ki so se vračali iz Demossele v Italiji. Veliki planinski orel se je, najbrže radi gladu spustil pri vasi Credo pred neki kurnik, kjer je nameraval ugrabiti kokoš. Na tem roparskem napadu ga je zasadel lovski pes, ki se je z vso silo zapodil v orla in se mu zagrizel v levo perut. Orel se je branil in je pričel psa obdelovati s svojim ostrim kljunom, kar je pa še bolj razkačilo. Med ptičem in psom se je razvnela prava mesarska bitka, pri kateri se je psu posrečilo,

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka iz uemščine
prevedla Marija Kmetova

Na tej in na oni strani meje pogorja Jura se še ni bati te nevarnosti. Ondi so še vsi oblečeni v trpežno, lepo platno, le mladina nosi včasih tudi barheft. Zatorej je ondi veliko pranje še zmeraj častna zadeva hiše.

Da, častna zadeva! Gorje pa gospodinj, ki bi razobesila raztrgane rjuhe, razparane ročce, razcefrane čipke! Nikoli ne bi mogel biti njen mož kakša zaupna oseba, saj bi vsa sosesa vedela, da je v hiši »slabo gospodarstvo«.

S tem, kolikokrat, oziroma kako malokrat so v kaki hiši prali, so presojali trdnost dotičnega gospodarstva. Reveži so prali skoraj vsak mesec, ker bi sicer ne imeli zadosti perila. Srednje imoviti so prali vsakih šest tednov; boljši kmetje vsaka dva meseca; bogataši na tri mesece. Višek pa je zmeraj dosegla županja: ona, mož, četvero otrok, hlapci in dekle so mogli po šest mesecev izhajati s rajcami, ne da bi bilo treba misliti na pranje. Brez dvoma je bil njen mož prav zaradi tega izbran, da bo županil prav do smrti. »Kdor toliko premore, mu ni treba krasiti,« so dognali moji dragi kmetje.

Enkrat v maju in enkrat v oktobru so pri županovih določili najljepši dan za pranje in so prali ves teden. Na travi velikega travnika so belili rjuhe; v sadovnjaku je pod cvetočimi jablanami viselo osebno perilo in veselo frfotalo v vetru. Kakšen krasen pogled za vsakega, ki je šel mimo, celo tujci so se ustavljali! Najlepši kosi perila so viseli seveda najbolj ob cesti; to je ondi že tako v navadi. Imenitne srajce je imela

stasita žena, okrašene s težko vezeno, dostojno izrezane, trpežne in dolge! Z eno samo tako srajco bi mogla izlahka pokriti goloto treh modernih deklet. Pa kakšne so bile njene hlače! Pedenj široke klekljane čipke so krasile dolge cevi; to so bile pradostojne, gorke hlače, ki so segale do polovice mēč. In množica spodnjih kril, bogato okrašenih z ročnim delom!

Županja je bila samozavestna žena, ki je nekaj zrtvovala za zvestobo svojega moža. Zatorej je njena beseda tudi kaj izdala v občini. Kar je ona rekla, je bilo ko pribito: tisočera ljudska modrost se je glasila iz njenih ust.

Kar je res, je res: šele srajca napravi človeka! Z besedo »Sansculotte« (brez hlač) je izražalo ljudstvo skrajno bedo svoje krvave revolucije. »Sonschemise« (brez srajce) — take besede si sploh ni upala izmisliti ljudska domišljija! Tako zelo ceni ljudstvo srajco.

V krajih Lamotte in Bremoncourt je največji berač tisti, ki bi imel zakrpano srajco. Da imaš zakrpano obleko — prav; ob delavnikih se še ne spodobi ne, da imaš drugačno. A srajca, ta mora biti cela; cela srajca tako spada na človeka ko kruh na mizo. V obeh občinah ni bilo hude stiske, pač pa dovolj siromaštva, ki je vsak dan živel po dvanajst do štirinajst ur in si ni privoščilo oddiha; nikoli pa ni imelo zakrpane srajce na sebi.

Županja je imela sovražnico, in sicer »La Pepiejo«. Tej se je zdela županjino ponašanje nesramno. »Gdo je vsem ljudem vlačiti pred nos svojo srajco! Nekrščansko je vpričo vseh razobešati vse tiste reči brez imena! Hudičeva zvijačnost je to, ki zavaja moški svet v nečedne misli. Fej te bodi!«

»La Pepie« je razobešala svoje perilo na vrh med štiri rjuhe, da ga ni bilo videti. Nihče v vasi se ni mogel ponašati s tem, da bi bil kdaj v izkušnjah zaradi nje. Pet in petdeset let je bila na svetu, pa ni

ščani so ogenj takoj opazili in poklicali gasilce. Gasiti je bilo težko, ker so bila vsa vrata v hišo zaklenjena. Morali so z silo vdreti v poslopje, kjer so našli na podstrešju 73-letnega lastnika hiše Luko Dvanajščaka. Bil je že skoraj povsem zgoreel. Luka je v zadnjem času prišel navzkriž s svojo ženo. Ko so vsi ostali šli od hiše, je najprej zažgal hišo in se nato obesil.

d Titus razsaja v Cerkljah pri Kranju. Zdravniki pripisujejo vzrok nezdravi vodi.

d Okrog nozgod. Pri padcu s češnje si je zlomil roko 10 letni Maver Franc iz Dečje vasi pri Zagradcu. — Voz se je zvrnil na posestnikovega sina Murgeljuna Avguština iz Jablane pri Mirni peči in mu zlomil nogo. — Pri padcu si je zlomila roko 66 letna posestnikova žena Ana Ogrinc iz Lužarjev. — Voz sena se je preobrnil na 23 letnega Jožeta Kočmarja s Police pri Litiji in mu zlomil nogo. — Ko ga je podrl avto, si je zlomil nogo 84 letni Iv. Rožane, posestnik v Cerknice. — Voz se je zvrnil in zlomil nogo 47 letnemu Drakslerju Cirilu iz Hude jame. — Na koso je stopil in se hudo obrezal 18 letni dijak Podpečan Feliks iz Galicije pri Celju. — Z roko je zašel v mlatičnico 34 letni posestnik Ivan Goznik iz Rogoznice; robovje mu je razmesarilo dlan in odtrgalo tri prste. — Vihar je zlomil vrh smreke, ki je padla na Pepco Šardonovo iz Šoštanja; noga zlomljena.

Novi grobovi

Pri Sv. Pavlu pri Preboldu je umrl 22-letni Robert Pikt. — Na Koroški Beli je preminula 20 letna Vera Pečarjeva. — V večnost je odšla 74 letna Skrabar Marija, bivša posestnica v Prapročah. — V St. Vidu nad Ljubljano je zapustil solzno dolino tovarnar pohištvá Stefan Erman. — V Mozirju je mirno v Gospodu zaspal 85 letni Franc Praprotnik,

nadučitelj v pokoju. — V Novem mestu so pokopali 83 letnega posestnika Josipa Magoliča star. — V Zalcu je za vedno zatisnil svoje oči veleposestnik Josip Širca. — V Slivnici pri Celju so pokopali posestnico Marijo Lesjak roj. Ocvirk. — V Ljubljani so umrli: 72 letna Marjeta Povše, dvopa po učitelju; Andreja Senekovič, abiturijentka državne učiteljske šole; Ana Gorišek, kuharica; Martin Brišnik, šol. upravitelj v pokoju; bivši trgovec Ivan Verbaj; nadučitelj v pokoju Anton Likozar. Naj počivajo v miru!

Razno

d Gospodinjina šola v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje sprejem gojenk v 9-mesečni gospodinjinski tečaj, ki se prične 15. septembra in traja do 15. junija 1934. — Sprejemni pogoji so: Starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdravje, npravstvena neoporečnost in dovršena ljudska šola z dobrim uspehom. — Ostale pogoje sporoči na željo vodstvo zavoda. Prošnje za sprejem je poslati Gospodinjinski šoli v Šmihelu pri Novem mestu najpozneje do 10. septembra 1933.

d Duhovne vaje v Domu Brezmadežne. Konec meseca, 31. julija se bodo pričele duhovne vaje za gospodične, končale pa 4. avgusta. Za dekleta bodo duhovne vaje od 12. do 16. avgusta; za žene pa od 7. do 11. septembra. Da se boste lažje odtrgale od domačega dela, smo izbrali take dneve, da radi nedelje in praznika ne boste veliko zamudile. Pridite, da se pod Marijitim varstvom pripravite za nadaljnje življenjske boje. Naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

d Dijaški konvikt in strokovne šole na Rakovniku v Ljubljani sprejema gojence za meščanske in vse srednje šole. V zavodu se uče brezplačno glasbe ter dobivajo brezplačno

tudi instrukcije. Gojenci so pod neprestanim nadzorstvom. V zavod se sprejemajo tudi gojenci za strokovno izobrazbo v mizarški, krojaški in čevljarški stroki. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja 4 leta. — Natančneje pojasnila za sprejem daje ravnateljstvo zasezjanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani.

d Novo otvorjeni konvikt šolskih sester v Zg. Šiški pri Ljubljani sprejema v popolno oskrbo dijakinje, ki obiskujejo srednje in druge šole v Ljubljani. Zavod je higijensko izvrstno urejen, leži zunaj mesta v zdravi okolici nasproti tramvajске remize. Vožnja v mesto 10 minut. Gojenke so pod nadzorstvom šolskih sester učiteljic, ki jim audijo po potrebi pomoč pri učenju. Hrana je zdrava in dobra, oskrbnina zmerna. Sprejme se 12 do 14 gojenk. — Podrobna pojasnila daje v mesecih juliju in avgustu prednica šolskih sester v zdravilišču na Golniku.

Naznanila

d Gasilno društvo Blatna Brezovica, naznanja, da je tombola, določena za dan 30. julija, preložena in se bo vršila 3. septembra.

d Slike biserniška nadškola dr. Jegliča. Ob proslavi bisernega jubileja nadškola dr. Jegliča bodo prišle v promet tudi okusno izdelane slike prevzvišenega jubilarja. Slike so delane na belo svilo in imajo velikost 22 cm X 22 cm in so prav primeren spomin na lepo proslavo, katere se bo udeležil ves slovenski narod. Cena taki petbarvni sliki bo 10 Din.

d Preserje pri Ljubljani. Radi jubilejnih slavnosti v Ljubljani, dne 30. julija, se preloži služba božja na Žalostni gori pri Preserju na nedeljo, dne 6. avgusta t. l. in služba božja pri sv. Ani, na nedeljo 13. avgusta 1933. — Toliko v vednosti okoličanom, ki tako radi pridejo na Žalostno goro in k sv. Ani.

d Zagorskim romarjem naznanjamo, da se bo letos v Zagorju obhajala leskovska nedelja dne 6. avgusta. Na predvečer prikljka, slovesne večernice in spovedovanja. Bo lepo in veselo! Pridite!

še nikoli othce videl njenih dekliških, oblačilnih skrivnosti!

Vsaka dva meseca si je »La Pepiec« zavihala rokave, nateknila cokle, se opasala s predpasnikom iz povošenega platna, se zaklenila v pralnico in vsa v sopuhu sopare mogočno izvrševala svojo službo.

Vsaka dva meseca!

Tako je bilo še pred terti! Po končani vojni je prala vsak mesec po enkrat.

Četverkotnik rjuh se je manjšal bolj in bolj. Zmeraj pa je bilo več in več gostov, ki so prihajali k župniku iz francoskih mest. Ti niso bili samo ubogi, umarčev tudi beraški. Večkrat ni bilo moči pokriti te beračije niti s srajco. Kar procesije ubogih žena in otrok so prihajale v Lamotte.

»Francija ne bo izumrla,« so rekali Svicarji, ki prav za prav te niso vedeli, čemu prihajajo ženske k župniku.

Ko sta se po vojni tudi v Švici raztrili brezposelnost in beda, je »La Pepiec« prala že na tri tedne.

Z župnikovim posteljnim perilom ni mogla nič več sestaviti pravičnega četverkotnika. Zdaj je napravila trikotnik, v katerem je morala svoje srajce pomakniti skupaj, da so se moge nevidno posušiti.

Cas hiti. »La Pepiec« pere vsakih štirinajst dni. Ljudstvo je začelo godrnjati. Po strani so gledali meščane in županja je kar naravnost povedala županu svoje mnenje:

»Če se bo to nadaljevalo, bo naš župnik kmalu ležal na slami! Kakšna sramota za nas!«

»Tako je, žena,« je dejal župan, »tega ne smemo gledati voč. Pošlj mi anonimno deset rjuh!«

Drugi dan je zares našel župnik na kuhinjski mizi velik zavoj z napisom: »Našemu ljubemu župniku anonimno darilo od županje.«

Župnik se je namuznil, sprejel zavoj in se prisrčno zahvalil: »Bog plačajte!

»La Pepiec« je mogla spet nekaj časa sestavljati svoj četverkotnik iz rjuh. Pa ne dolgo. Zgodilo se je nekaj nemogočega. Spet je stal trikotnik: na dveh straneh so visle rjuhe in na tretji — čudno, da se ni svet podrl! — je viselo njeno lastno perilo! Srajce, hlače, spodnja krila, nočne jopice, nočne čepice: vse na milost in nemilost izročeno pogledom ljudi in vihranju vetra!

In kakšne vragolije je uganjal norčavi, pomladanski veter s temi častitljivimi rečmi! Nabuhnjene nočne srajce so koprneče iztezale roke v zrak; pridne barhentaste hlače bi bile kar rade prevračale kozolce na vrvi; modrorumena nočna jopica je celo ušla in tekla po cesti za nekim drvarjem, dokler ji ni pošla sapa, da se je na široko razčeperila na nekem gnojišču in le še migala z enim končkom. Ondi je Avstrijka našla ubežnico, ki jo je pobrala in se, ko navadno, prav neumno smejala. »La Pepiec«, ki je na vrtu pregledovala perilo, je bila zares huda, in je hotela z močnimi udarci pomiriti frfrajčoe perilo. A kaj je zaleglo! Za njenim hrbtom je norel veter ko prej!

»Vaša norčava jopica!« je nenadoma vzkliknila Avstrijka in z vladarico vstopila v sadovnjak.

Da bi bila imela tedaj »La Pepiec« kakega hudega psa pri rokah, kako, ah, kako rada bi ga bila naščuvala! Od vzburjenja je prebledela in razkoračena obstala pred trikotnikom. Zdelo se je, da hoče do skrajnosti braniti skrivnosti njegove notranjosti.

Vladarica je zardela in se ozrla drugam. Avstrijka pa je seveda srepo buljila tja — nato se je pa njen živahni obraz kar umiril. Ne le umiril: zresnil se je! Zakaj tam, prav sredi trikotnika, so skromno visle štiri, močno zakrpane moške srajce, katerih se, brčkone radi njihove starosti, še veter ni upal dotekniti!

da je zgrabil orla za vrat, mu pregrizel žilo in ga tako premagal in usmrtil. Navzlic silnemu krvavenju, se pes ni mahnil od mrtvega orla, dokler ni prišel njegov gospodar, ki je pograbil mrtvega orla, psa pa odvedel k živinozdravniku, da mu je obvezal rane.

Bilanca svetovne vojne. Na podlagi statističnih podatkov mednarodnega urada za delo so sestavili strokovnjaki pregled izgub v svetovni vojni. Mrtvih vojakov je bilo 9.998.771, težko ranjenih 6.295.512, drugih ranjencev 14.002.039. Civilnih žrtev (žrtev vojne in bombardementov, pokoljev, letalskih napadov, obsojenih zaradi vojninstva in drugega) je bilo 12.000.000. Vojnih sirot je 900.000, vojnih vdov pet milijonov, beguncjev 10 milijonov. — Gmotna škoda, ki jo je povzročila vojna posredno in neposredno, t. i. usičen vojni material, potopljene ladje, uničene hiše, znaša po Hoovervem računu 400.000 milijonov dolarjev.

Zdravilna moč barv. Znani angleški učenjak D. A. Wright je imel v neki londonski družbi zanimivo predavanje o svo-

PO DOMOVINI

Pravoslavni duhovnik profesorjem

Na zadnjem zborovanju jugoslovanskega profesorstva društva v Zagrebu je predlagal profesor Vladimir Babič iz Slaska, da se odstrani verouk iz šol. V »Politiki« odgovarja profesorju Babiču predsednik pravoslavnega duhovniškega Zdrženja in urednik »Vesnika srbske cerkve« prota Ljubomir Bogičević med ostalim sledeče:

Ni se zgodilo prvokrat, da profesorsko zborovanje zahteva odpravo verouka. G. Babič gotovo ve, da je imel še bolj ogorčene prednike, ki so nastopali brezobzirno proti poučevanju verskih resnic, čeprav zavzema la pouk najbolj skromno mesto v urniku srednjih šol.

Borba nekaterih gospodov profesorjev, da se nauk o veri, ki je glavni činitelj dobre vzgoje, vrže iz srednje šole, ni opravičena. Danes, ko grobi materializem ubija v človeku vse, kar je lepega in plemenitega ter ga pretvarja v brezmišelnost žival, je najbolj potrebno, da se v naši srednješolski mladini čim bolj razvije verska misel. Nauk o religiji dela človeka vsak dan boljšega in ga vodi k popolnosti, do slike in obličja Božjega.

Pravi namen življenja v tej solzni dolini nam more pokazati samo sv. Evangelij. Črno misel o samomoru, ki se danes tako pogosto javlja med mladino, more izbrisati iz razstrojenih duš le resnična vera. Ako pa pogasimo še poslednji plamenček vere v srcu mladine, smo na široko odprli vrata vsem napakam.

Naše pravoslavno duhovništvo je skupno po Zdrženju kakor tudi posamič zahtevalo,

da se v srednjih šolah čim bolj in globlje podaja nauk o veri. To duhovništvo ne zahteva — kakor čujemo očitke — cerkvenega suženjstva duše, temveč нравnih značajev, ki so najboljše jamstvo za preporod človeške družbe. Naš narod je mogel samo kot veren ustvariti velika dela. Vsak, kdor si prizadeva, da iztrga iz duše naše mladine vero, je sovražnik naše lepše bodočnosti!

Tako pravoslavni svečenik. Upamo, da bodo nekaterim novodobnim »preporoditeljem« vsaj besede pravoslavnega duhovnika šle do srca in rodile v korist naroda in države dobra dejanja.

Kaj bereš?

Svedski slikar Larsson piše: »Tekom svojega življenja sem prebral mnogo knjig, kase več ne spominjam. Pa četudi sem pozabil vsebino in naslove mnogih knjig, vendar mi je kljub temu nekaj ostalo, namreč izobrazba.« Prav isto se dogaja z vsakim drugim človekom, ki je mnogo čital. Vedno mu nekaj ostane. Ako smo prebrali slabe stvari, so ostali vtisi, če pa dobre, potem pa dobri, ki nas delajo bolj plemenite. Najbolj so krive slabe knjige in protikatoliški časopisi, da slabo mislimo in slabo delamo. Pa katero štivo je slabo? Brez dvoma ono, ki bi se ga bal na glas čitati vpricho dobrega krščanskega očeta ali krščanske matere.

V vsako hišo Domoljuba!

Jih novih poizkusih pri lečenju nervoznih in živčnih bolezni. On je uvedel zdravljenje z barvami oz. z učinkovitim njev. Pri tem je našel, da rdeča barva blagodejno vpliva pri utrujenih, slabokrvnih, ošibelih in potrtih bolnikih. Pri drugih učinkuje prav dobro modra barva, ki očajaše idejo in daje malodušnim močno voljo in razsodnost. Pomirjačo in hkrati osvetojučo vpliv je pokazala zelena barva. Vijoličasta barva pomirja razburjenje in lajša živčno napetost. Za lečenje umobolnih priporoča Wright bivanje v modro razsvetljenih prostorih, kjer vzemirjenje naglo pojenja. — Za otožneže ugodno učinkuje svetlorumeni prostori, dočim so za zdravljenje slaboumih najprimernejši rdeče razsvetljeni prostori.

Trden nos. V nekem ameriškem uradu so oparji napadli 32 letnega Franka Pope, oropali urad, njega pa zvezali in pustili v takem stanju. Mož pa si je znal pomagati. Z nogo je z mizice prevrnil telefon in nato z nosom premikal številke na njem, da je končno dobil pravo številko in poklical svojo ženo na pomoč.

To grozoto je hotela »La Pepie« zakriti s svojim lastnim telesom.

Zdaj pa, ko se je sramota itak razodela, je zapiskotala: »Le pogledite jih, le! Tako daleč so jih spravili! Niti v celi srcaji ne bodo naš župnik, kadar jih bo Bog poklical k sebi!«

Avstrijka se je oklenila njene roke: »Če bi vedeli, ljuba, dobra gospodična, koliko človeških grehov bodo pokrile te raztrgane srcaje!«

»La Pepie« se je s koncem odesa nezaupno ozrla v svojo sosedo in ni razumela, zakaj so se tako zaiskrile njene oči. Topo je zmajala z glavo.

Naš župnik je imel strast, neko silno strast, ki mu je spočetka naprtila precej sovražnikov in je moral marsikaj prestati radi nje. Nekoč je za las manjkalo, da ga niso prestavili.

Te strasti se ni bilo moči izbežiti. Tudi kesal se je ni, nikor da bi bil količkaj voljan poboljšati se! Te svoje nečednosti se je držal župnik ko klop.

Tej strasti je bilo ime: resnica.

»Naj velja, kar hoče, najprej na dan z resnico v sebi, nato z resnico vpricho drugih!«

Zato je bil naš župnik tako zelo zaverovan v resnico, ker je neskončno ljubil svojega bližnjega. Zmeraj ga je umeval in pojmoval, nikoli presojal, pa tudi olepšaval ne. V tej stvari je bil do pičice natančen. Če je naneslo, da je kdo prišel k njemu, ko je delal, in ga kar tako vprašal, ali moti, je odgovoril:

»Seveda me motite, a če hočete dve minuti potrpeti, me bo zelo veselilo.«

Nekoč je vladarica, ki jo je neizmerno spoštoval, napačno zapela v cerkvi. Ko je po maši vprašala preča-

stitega: »Kako je bilo? Kako sem pela?« ji je odvrnil: »Nebeško narobe, draga moja!«

Če je rekel »da«, je bilo »da«; če pa »ne«, je bilo »ne«. Na njegovo besedo si se mogel zanesti ko na skalo, in vsi so mu slepo verjeli. To ga je na vso moč veselilo in je bil, Bog mu odpusti, tudi malo prevzetem radi tega.

Nekega dne pa...

Nekega dne je sedel župnik s Sebljem, ki je bil velik revež, a je imel gobec, da malo takih, v svoji topli kuhinji. Že stotič je pripovedoval župniku, kako mu je umrla prva žena, kako mu je zbolela druga in kako mora biti doma za vse sam. In je mirno kadil, pil mošt in dodal ko zmeraj: »Res, če bi ne imeli našega župnika, že zdavnaj bi z otroki vred skočil v vodo.«

Tedaj so se odprla vrata. Mrzel piš je buhnil v kuhinjo, saj je bila zima, in skozi ozko vežo je butnil naprej zavoj noter in za njim je ko mačka planila še neka ženska.

Župnik se je hotel pravkar na ves glas zasmejati, ko mu je ženska proseče namignila, naj molči. Tresla se je ko ostržena ova in do svojih sinjih ustnic je bila bleda ko smrt.

»Kaj pa je?« je zamrmral župnik komaj slišno.

»Za menoj so.« je šklepetajoče siknila ženska.

»Vraga« je rekel Sebli, »kdo pa?«

»Orožniki...«

Kmalu so zaskrtnili enakomerni trdni koraki po zamrzlem snegu. »En, dva, en, dva« — je že šlo mimo.

Župnik je potegnil žensko k ognjišču, kjer so prasketala polena.

»Kaj smo pa naredili, otrok božji?«

Ženska je tibo zahtela.

† Dekan Jožef Juvanec

V ponedeljek, 24. jul. zjutraj je v Cerknici nenadoma umrl, zadet od kapi, župnik in dekan Josip Juvanec. Med sv. mašo, ki jo je še zjutraj opravil, mu je postalo slabo, po sveti maši pa je nenadoma umrl. Prejšnji teden je opravil v St. Vidu duhovne vaje, tako da je dobro pripravljen odšel v večnost.

Pokojni je bil rojen pri Sv. Vidu nad Cerknico dne 13. februarja 1869 in bil v mašnico posvečen dne 21. julija 1894. Naslednje leto je bil nameščen za kaplana v Senožečah, odkoder je bil premeščen za ekspozita na Suhorijo. L. 1901 je prišel v Rakitno, kjer je bil 6 let upravitelj in župnik. Zatem je bil 6 let župnik v Borovnici. Odtam je prišel l. 1913 v Cerknico kot župnik in dekan. Pred enim tednom je obhajal 20 letnico službovanja v Cerknici.

Tu se je vsestransko udejstvoval. Bil je načelnik Hranilnice in posojilnice, dolgoletni občinski odbornik in odbornik kraj. šolskega sveta, predsednik protituberkulozne lige itd.

Bil je dobrega srca, tih, akromen, do svojih župnikov, kaplanov in faranov ljubezniv, vsepovsod priljubljen. Pokoj njegovi duši!

Iz raznih krajev

Dve novi maši.
(Podbrezje.)

Zadnjih 14 dni je stala vas fara v znamenju velikega praznika. Dve nedelji zapored smo imeli novo mašo. Novomašnika, Filip Stular in Franc Jeglič, bratrance, sta po krvi in značaju tako pristna domačina, da smo se čutili vsi v njih počlašene in smo se njunega praznika zares iskreno razveselili. Saj vemo, s kakšno vnemo sta delala, da bi nas vnela za vse dobro in plemenito, ko sta hodila med nas še kot dijaka in bogoslovca. Kdor jih pozna v njih veselju in njih iskrenosti, ju mora rad imeti. Zato ni čuda, če je kazalo pot k Devaku v Dolenjo vas nad 20 orjaških mlajev, če je vodila pot k Obramu v Podtabor skozi same slivoloke. V nedeljo, 16. t. m. popoldne pa je novomašnik Jeglič presenetil svoje starše in svate še z drugo slovesnostjo: povabil je obča in mater pred oltar, da ju blagoslovi ob srebrnem jubileju njune poroke. Kdo bi ne bil vesel naših družin, če vidi, kako se ob takih prilikah zgrinjajo številni bratje in sestre okrog svojega doma. Čestitamo družinam in novomašnikoma!

(Jubilej.
(Škofja Loka.)

Koncem junija je praznovala 70 letnico rojstva Marija Kovač, gostilničarka in trgovka v Škofji Loki. Jubilatka je vzor krščanske žene, matere in gospodinjice. Jubilatka, kakor tudi njen mož France, sta vseskozi katoliškega prepričanja. »Domoljubac« imata že odkar izhaja. Tudi »Slovenec« in »Bogoljubac« imata že dolgo naročenega. Jubilatka je članica mnogih dobrotelčnih društev ter je članica Marijine družbe še skoraj 50 let. Vse njeno življenje je prežeto usmiljenja do revežev. Zato ji ti najbolj čestitajo ob njeni 70 letnici. Bog jo živi še na mnoga leta.

Nova maša.
(Vrhnika.)

V soboto, 15. t. m. je okrog 9 zvečer nena-radno oživele okrog farne cerkve. Cerkev je bila znotraj vsa okrašena in bajno razsvetljena. Fantje so raz strehe metali umetne rakete v nočno tiho. Vse je oznanjalo slovesni dan: jutri bo nova maša! Pevci so g. novomašniku Ignacijju Kunstejju pridrili lepo podoknico. Nedelja je šele pokazala, kakšno dan se je približal. Tako okrašene Vrhnike še ne pomnimo! Vsa čast vrhniškim fantom in dekletom za tako požrtvovalno delo. Okrog 10 so je pripeljal prevz. škof dr. Gr. Rožman, ki je govoril novomašniku krasen govor. Po končanem govoru je začel doneti psalm: »Stopal bom k oltarju božjemu...« Prevzvišeni je tudi popoldanski pobožnosti prisotvoval. Staršem g. novomašnika prav iz srca čestitamo, g. novomašniku pa ključmo: »Bog s Teboj na vseh poteh!«

V Ljubljano.
(Vrhnika.)

Izkaznice in znake za škofov jubilej 30. julija na ljubljanskem Stadionu dobite v župnišču, v trgovini »Gospodarskega društva« in v trgovini g. Petra Habiča poleg šole. Kdor se misli slavnosti udeležiti, naj si pravočasno preskrbi izkaznice in znake, da ne bo potem zadnji čas v skrbah, kje jih bo dobil. Tudi Vrhniki se bodo slavnostne proslave udeležili v obilnem številu in s tem izkazali svojo vdanost svojemu najljubšemu očetu in učitelju nadškofu Jegliču.

Pešar.
(Sostro.)

Danes zjutraj ob 3 je začelo goreti v Zavojem pri Janezu Porenta. Pogorel je kozolec in vsa detelja in mrva, vnelo se je tudi sosednje pašopje, pa so o pravem času gašilci omejili ogenj in rešili vas, ki je bila v nevarnosti. Zanetila je gotovo zlobna roka. Gospodarja ni bilo doma. — Občutljivo je zanj, ker mu je bilo pred kratkim ukradeno v gotovini 700 Din, sedaj je pa uničeno toliko krme, ki je letos dragocena stvar, ker je dalo toliko truda, da se je spravila pod streho.

Novice.
(Struge.)

Ogenj je v noči od 5. na 6. julija upepelil kozolec Alojzija Sinkovca v Tisovcu. Zažgala je hudobna roka. Dobro, da je stal kozolec nekoliko proč od vasi ter da je bila noč mirna, ker bi bila sicer v nevarnosti vsa vas in tembolj, ker je vas

zelo oddaljena od drugih vasi. — Oni dan je strela udarila prav v tej vasi v orah pri Hrenu, pobila psa; druge škode pa ni naredila. — Kakor še ne pomni nihče v naši Dolini, smo imeli letos o Binkočitih velikansko povodenj, ki je napravila ogromno škodo, na polju in travnikih. Večinoma so ljudje vnovič orali in sadili krompir in koruzo zlasti pa sejali proso, če bo kaj zrastle, ker je že pozno. Prosili smo za odpis davkov, a brezuspešno.

Zegnanje sv. Ane.
(Jablanca pri Litiji.)

Služba božja bo na dan sv. Ane v sredo 26. julija kot običajno druga leta. Zegnanja, združenega z romanjem k sv. Ani, pa letos zaradi jubilejnih slovesnosti v Ljubljani ne bo prvo nedeljo po sv. Ani (30. julija), ampak je preloženo na nedeljo, 6. avgusta.

Gmeten položaj duhovnika
(Muljava)

Kmalu bo eno leto, kar je soseska Muljava dobila stalnega duhovnika. Lepo je to. Nekateri so hvalili in se zavedajo te velike dobrote. Drugi žal, še od strani gledajo. Marsikaj bo treba urediti, da bo mogel duhovnik tam živeti. Pred prihodom dužnega pastirja so nekateri vaščani obljubljali, kako bodo podpirali gospoda. Kje so sedaj tiste obljube? Gospod ne more od zraka živeti. Kjer človek službo vrši, more že toliko zaslužiti, da se skromno preživi. Še hujske je, ako človek leze v dolgove. Res je denarna kriza, in pa še krize v domačih pridelkih, vsaj pri bogatih ne in ti naj bi gospoda malo bolj podpirali. Ene tri družine podpirajo, druge nič. To ni prav. Vsa soseska mora pomagati. Kot so val deležni dobrot božje službe, tako naj tudi vsi podpirajo duhovnika. Vprašanje ureditve gmetnega položaja duhovnika tu postaja vedno bolj pereče. Eni o tem kar nič nebejo slinili. Drugi celo govore, da si bodo poiskali drugega, ki bo manj zahteval. Nekateri bi pa najraje še kakoga upokojenega gospoda, ki bi živel od »svogajec«.

Nova maša
(Mirna peč)

Kar vrste se po vojni v naši fari nove sv. maše. V 11 letih so že štirje zapeli in upanje imamo, da vrsta novih maš še ni sklenjena. — Med najmlajšimi je sedaj gospod Jože Jamnik iz Malenske vasi. Zdi se nam, da je napravilo najlepši vti na farane to, da se je pri slovesni sv. maši pelo berilo in evangelijski v slovenskem jeziku in silno je ganilo vernike tudi to, ko je pred obhajilom vernikov diakon pel slovensko očitno izpoved. — Lepo je bilo v cerkvi! Lepo petje, ubrano zvonjenje, topiči, venci in mlaji povzdignejo čast in vzvišenost duhovskega stanu in ljudstvo s tem potrjuje in izpričuje, da je duhovnik res iz naroda odbran in za narod poslan in je treba s častjo sprejeti vsakega ki bo delal, molil in trpel med njimi in za nje. — Dežela še spoštujeta duhovnike, zato blagor ti!

Popravljamo
(Mirna peč)

Na dopis iz Mirne peči, ki smo ga nedavno objavili, popravljamo in dopolnjujemo v toliko, da prizadetim ne storimo krivice: nikakor nismo hoteli podčrtati, ko smo priobčili ta dopis, da je stranka namenoma na Gospodov dan, — ki je bil tedaj praznik sv. Rešnjega Telesa in ne nedelja, — sadila sadike zelja. Poudariti smo hoteli, da naj se v prihodnje ne izbira neprikladen čas, ko je več ljudi na cesti, da se opravi tako delo, ki je bilo v tem slučaju potrebno, saj drugače bi se sadike zelja pokvarile, kakor smo zvedeli. — Saj priznamo vsakemu, če je resna potreba, da se opravi delo, ki je nujno in se brez škode ne more odložiti, tudi dovoljeno, le primeren čas naj bi se izbral.

Poroke.
(Brusnice.)

V nedeljo 23. julija so imeli skrbna Hudoklinova mati dela in skrbil šež glavo. Kako tudi ne? Sej sta se kar dva njena sinova poročila. Pepetu tso oče Hudoklin izročili vse posestvo in je pripeljal k hiši Pepco Vovko iz ugledne Brezljanske družine iz Brezja. Lojze pa si je v domači vasi kupil manjše posestvo in si je za nevesto izbral Pepco Medje, katere je prav iz iste hiše doma, katero je Lojze Hudoklin kupil. Prav je, da se tega veselega dogodka v Hudoklinovi hiši spomni tudi »Domoljub«, ker so vse tri družine dolgoletne zveste naročnice in branke »Domoljubac«. Ker je Pepe Hudoklin cerkveni pevec in je Hudoklinova družina da še več cerkvenih pevcev in ker sta nevesti članici Mar. družbe, je cerkveni pevski zbor povečal

slovesnost obeh porok z lepim petjem v cerkvi. Novoporočenec vse najbolje na njihovi novi življenjski poti!

80 letnica Domoljubovega naročnika
(Gor. Pijavško pri Krškem.)

Naša tihá vasica ima letos jubilarita, ki je vreden, da se ga spomni tudi Vaš list. Je to naš najstarejši vaščan Jakob Košto maj, banovinski cestar v pokoju, zvest naročnik Domoljubov od njegove ustanovitve. Rojen je bil 20. julija 1853 čez Savo na Rožnem, občina Blanca, župnija Rajhenburg. V cestarski službi je bil 31 let skrajno vosten in skrben. Svetovna vojna mu je vzela dva sina: Janeza in Rudolfa. Po smrti zveste mu družice Micke pa samuje v hišici, ki se skriva ob križu v traju in cvetju nad banovinsko cesto. Še vedno rad čita in je tudi naročnik Bogoljuba in Glasnika presv. Srca Jezusovega. — Nihče ni znal ob jesenskih večerih, ko smo kužili koruzo, pripovedovati lepših in daljših pripovedk od Košto majevnega strica. In mladini je rad posojal lepe pripovedne knjige. Domoljuba je desetletja skrbno shranjeval in ga tudi rad izposojeval. — Vrlemo možu iskreno želimo, da doživi v miru božjem še mnogo zadovoljnih let! — D K.

Minda žrtev strele
(Bukovica pri Selcah)

Velika nesreča je zadela zadnji petek ugledno Stefanovo družino v Bukovici. Pridna hčerka Marijanica je z drugimi žela žito. Ko se je približala nevlita, so vsi odšli domev, le Marijanica je vedrila pri znamenju sredi polja. Nesreča je hotela, da je treščilo v to znamenje in je tudi Marijanica postala žrtev strele. Bila je tako omamljena, da je kmalu po prejemu sv. maziljenja umrla. V nedeljo so pridno dekle pokopali. Kot Marijina družabnica je bila zadnji nedelje še pri sv. obhajilu. — Zanimivo je, da je pred 7 leti strela oplazila tudi sestvo rajnice, ko je zvonila pri podružnici. Ta si je opomogla in po daljšem zdravljenju popravila rane, ki jih ji je povzročila strela. — Bog dej umrli večni mir, žalujočim pa tolažbo!

Radio

Program Radio Ljubljane od 27. julija do 3. avgusta 1933.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Poročila. 13. Čas. plošče, borza. 21.20 Čas, poročila. — Četrtek. 27. julija: 18.30 11 letni Jenko Vilháb igra na harmoniko. 19.10 Prenos iz Prage: Koncert pevskega združenja čeških učiteljev 20.10 Plošče. 20.30 Pevski koncert g. Stjepana Marčeta. 21.15 Slovenski vokalni kvintet. 22 Harmonika solo, g. Stanko. — Petek, 28. julija: 18.30 Harmonika solo, g. Kotalj. 19.30 O reji pepagajčkov. 20 Potovanje v Maroko. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Plošče. — Sobota, 29. julija: 18.30 Zunanji politični pregled. 19 Opora »Fidelio« iz Salzburga. — Nedelja, 30. julija: 9.15 Poročila. 9.30 Gimnastika. 10 Prenos jubilejnih slovesnosti nadškofa dr. A. B. Jegliča iz Stadiona: a) sv. maša, b) pridiga škofa dr. Rožmana. 11.30 Monstre-koncert iz Stadiona. 12.30 Čas, plošče. 15 Prenos cerkvenega koncerta Pevske zveze (2500 pevcev) iz Stadiona. 16 Plošče. 17 Magistrov kramel-tercet. 20. Pevski koncert M. Rusa. 20.45 Fantje na vasi. 21.45 Plošče. — Ponedeljek, 31. julija: 18.30 Radio orkester. 19.30 Dolina gradov v esperantu. 20 Lužica in Lužičani. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Plošče. — Torek, 1. avgusta: 18.30 Radio orkester. 19.30 Pregled o verstih sveta. 20 Pevski koncert gđ. Vande Sicherl. 20.45 Radio orkester. 21.45 Radio jazz. — Sreda, 2. avgusta: 18.30 Otroški kotiček. 19.00 Plošče. 19.30 Literarna ura. 20.00 Operne arije in duete pojeta gđ. Sokova in g. Jelačić. 20.45 Radio orkester. 21.45 Radio-jazz. 22.30 Angleške plošče.

Steklena cerkev

V bližini Bruselja v Belgiji so lansko leto zgradili cerkev, ki je popolnoma vsa iz stekla, od temeljev pa do vrha. Enako so stekleni tudi vsi okraški, ki so v cerkvi ali tudi oni, ki cerkev krase od zunaj. Pravijo, da je krasna posebno tedaj, če jo obseva sonce.

Naročajte »Domoljuba«!

Franjo Neubauer:

Mešetar

»Ni je, ni je
harantije!
Vol po štiri je dinarje!
Dobro je le za mesarje!
Kmetič se huduje,
toži, obupuje.
A mešetar, mož drzan,
kmetu se približa,
brž potegne ga na stran:
>Kaj boš taka griža!
In ga prime za rokó,
šepeta mu na uho.
Pride od nekod
še mesar — gospod.
In mešetar vleče
sem in tja moža:
>Bog daj mnogo sreče!
Prav bo za oba!
In z besedami podžiga,
tolče, — roka že boli ga.
Ne odnehal — Sili, sili,
roka nič se mu ne smili.
Besedi ima dovolj,
mrežo sklepa bolj in bolj.
Od nšesa do nšesa
skače, šepeta sladkó,
in obeta vsa nebesa,
če le kup se sklenil bo.
En udarec še močan:
naglo देने roko v roko,
kreg, prepir je dokončan!
Mož oddahne se globoko.
Zdaj žival ima mesar,
kmetič pa gotov denar.
Prej uboga in nesložna,
zdaj pa sta oba premožna.
In mešetar, zvita kača,
v roki stiska dva kovača.
Dasi truden in potan
skoči kakor jelen hiter,
kakor vranec čez ravan
in prinese vina liter.
Sebi prvemu natoči,
suho grlo si namoči.
Kdo bo plačal, kaj mu mari!
To je drugih sveta stvar.
On dovolj se je potrudil,
zdaj pa spet drugim hiti.
Škoda, če bi kje zamudil,
kjer se kak kovač dobi!

Franz Friedrich Goldau:

Razkolnikov:

Najlepša zvezda

Gospodična Marija bila je že nad sedemdesetletna, ko sem jo spoznal. Tedaj sem bil majhen sedemletni deček šibek in ves bohlen.

V ulici smo igrali vojake in mati mi je svetovala:

>Gospodična Marija dela umetne rože in svetke. Iz škrobanega blaga sekija drobne zvezde, ki jih preoblikuje v majhne svetke. Pojdi k nji s kosom pozlačenega papirja, pa ti bo naredila zvezd nič koliko.<

In šel sem.

Starka je vsvoji preprosti sobici sestavljala venec iz umetnega cvetja. Povsod okoli sebe je imela polne škatle pisanih papirnatih rož.

Prosil sem jo, naj mi naseklja nekaj zvezd.

Vzela je papir in kmalu sem imel polno pest samih bleketajočih zvezd.

Ko je opazila, kako sem jih vesel, me je vprašala:

>Žakaj ti vendar bodo?<

>Zato jih moram imeti toliko, da bom lahko general,< sem se ponosno odrezal.

Pogledala mi je globoko v oči in mi zamisljeno odkimala:

>Šibek si in nezaten. Tvoje oči gledajo preveč proseče in boječe. Ti ne boš nikoli general, zapomni si, nikoli ne!<

To me je dirnilo.

Marija me je pa pogladila po glavi:

>Saj so vsi pčklji lepi, a najtežji je vojaški, če je vojska, mora vojak pobijati ljudi.<

>Sovražnike,< sem ji urno popravil.

>Tudi sovražniki so ljudje,< me je zavrnila in me žalostno pogledala.

Skozi okno je prisjal sončni žarek. Odprl sem pest. Zasijale so zvezde kakor blestečji zlati hrošči in vse se mi je smejala.

>Tako lepih zvezd ni nikjer!< sem navdušen vzdiknil.

>Še lepša je zvezda sreče,< je reano odgovorila gospodična Marija. >Vsakdo jo ima, a malokdo jo vidi, srečen je pa samo tisti, ki jo vidi, jaz je nisem videla nikoli,< je šepnila.

Zamislila se je skozi okno in ni niti opazila, da sem tiho odprl vrata in snuknil venkaj.

Tisti dan sem bil res general, saj sem imel po vseh prsih nalepljene same zlate zvezde.

*

Čudno je, da si človek o nekaterih ljudeh ne more misliti, da so res umrli, če tudi dobro ve, da jih ni več med živimi, zlasti še o tistih, ki jih pozna iz svoje mladosti in so mu ostali vedno enako živi in zdravi v spominu!

In tako tudi gospodična Marija. Če bi kdo prišel in mi rekel, da je še vedno živa, da živi tam in tam, bi se prav nič ne čudil, če tudi vem, da je že zdavnaj mrtva. Spomin nanjo mi je pač ostal ves svež in lep. Kesneje sem se še otrok večkrat spomnil na zvezdo sreče. Če sem bil zvečer zunaj, sem se oziral v nebo in mislil na staro gospodično Marijo in na čudežno zvezdo sreče ter jo iskal z očmi.

Enkrat me je spet zaneslo domov. Prišel sem na domače pokopališče in spomnil sem se na gospodično Marijo. Sklenil sem pokopati njen grob in sem začel kar pri grobu, pri katerem sem slučajno stal. Presenečen sem opazil, da je prav ta grob bil njen. Na njem je stal skromen železen križ. Naguil sem se in prečital napis:

Tu božja dekla Marija počiva,
v nebesih spleta naj vence zlate,
naj pride med angele krilate,
njena duša raj naj uživa!

Nad napisom je sijala drobna zlata zvezda.

Pogledal sem zvezdo in se zamislil:

Spoznal sem njeno zvezdo sreče, ki ji je zasijala v življenju onstran groba.

>Mirno spavaj skromna duša!< sem šepnil in odšel počasi s pokopališča.

Polica je stal na križišču cest, gledal in strmel. Počasi se mu je bližal avtomobil, ker ni mogel hitro voziti, kajti naložen je imel brzozajni drog. »Kam pa, kam, s takim tovom?« je vprašal policaj, ko se je avto ustavil. »Domov ga peljem, v spomin na mojo prvo nezgodo s avtomobilom.«

Razkolnikov: »Razkolnikov«

Modri telebani

Pripetilo se je, da se je deset Telebanov preveč napilo rujnega vina. Pijača jih je omamila, postali so nejevoljni in sami na sebe jezni. Pa so jo mahnil po svetu.

Telebani še nikoli niso videli ne morja, ne lann, a vedeli so, da sta oba modre barve. Hodili so in hodili že dolgo uro. Zazdelo se jim je, da potujejo najmanj pol dne. Dospeli so do njive cvetočega lanu in se razveselili. >To je morje! Pojdimo, skopljimo se v njem! Hladno nam bo in lažje jo bomo mahnil dajle!< Stikli so se in veselo poskakali v lan. Nekaj časa so se valjali po njem. Potem se jim je že vsem neumno zdelo in šli so se obleči. Pa so zmetali vsi obleko na kup in zdaj bi se skoraj stopli za svoje rape. Nazadnje je vendar srečno dobil vsak svojo obleko.

Ko so bili že oblečeni, se je spomnil najmodrejši: >Bratec moj mili, kaj pa če je kateri izmed nas utonil?< Spogledali so se in se plašno umeknili za korak nazaj. >Pametni ljudje smo, pomagamo si lahko, kar preštejmo se!< je predlagal najmlajši. >Vidiš ga tiča, ta jo je ugenil, kar preštejmo se!< so pritrldili vsi skupaj in se pričeli šteti.

Vsak pa je štel takole: >Jaz, eden, dva, trije< — itd. Ker nihče ni dal sebi številke, jih je ostalo vedno samo devet in zaman so se preštevali drug za drugim.

Tedaj je prišel mimo mlad mesar. Zvižgal je in pel ter vihtel v roki težko gorjačo, s katero je bil gual krave v klavnico. Ko je zagledal Telebane, so se mu v sree zasmilili in hotel jim je pomagati. Svetoval jim je. >Predragi moji! Jaz vam lahko pomorem! Bolelo vas bo, a držalo bo kakor pribito z železnim kijem!< — >Povej nam, kako misliš?< so se zanimali možje. >To pojde hitro!< se je odrezal mesar. >Vsi stopite pred me v vrsto. Vsakega posebej bom lopnil in mu povedal njegovo številko in sicer bom štel od ene do deset. Vsak naj si svojo številko zapomni in kmalu boste videli če koga manjka!<

Vsi so bili zadovoljni. Postavili so se pred mesarja in korjenjak jim je začel deliti udarce, da je kar pokalo.

Pa je bil med Telebani boječi Jakec, bal se je udarca in je samo premišljeval, kako naj se izmotá. Ko je prišla vrsta nanj, je zakričal: >Mesar, stoj! V sredi si se zmotil, prični še enkrat!< — >O, dobro si štel in pravično,< so zakričali tisti, ki so jih že dobili in so si drgnili boleče hrbte. In tako jo je moral držati tudi Jakec.

Mesar jim je srečno dokazal, da je Telebanov ravno deset in da ni nihče utonil. Telebani so pa hvaležni ljudje. Zahvalili so se mesarju za njegovo uslugo. Telebani so pa tudi poštenjaki in nikomur ne ostanejo ničesar dolžni. Zato so takoj ugotovili, da jim je mesar mazel preveč težke udarce, in sklenili so mu vrniti. Vsi skupaj so ga vrgli v lan in zavpili: >Tako pa utoni mrha, da boš vedel drugič preveč tepsti poštene Telebane!<

Trgovec: >Žakaj ste vpisali v potne stroške 80 dinarjev za naglavne izdatke?<

Potnik: >Kupiti sem si moral dežnik.<

>Kadarkoli te vidim, me spomniš na Zagorja,< >Kako to, saj nisem prav nič podoben Zagorju?< >Podoben ne, pač pa mi je tudi on dolžan 100 Din.<

>Dora pa res ničesar ne pove, ne da bi pretiravala.<

>Ali si jo že kdaj vprašala koliko je stara?<

Z ljubljanskega trga

V Ljubljani, dne 26. julija.

Cene živini in mesu: Voli I. vrste 4—5 Din, voli II. vrste 3—3,75 Din, voli III. vrste 2—2,75 Din; telice I. vrste 4—4,50 Din, telice II. vrste 3—3,75 Din, telice III. vrste 2—2,75 Din; krave I. vrste 3—3,75 Din, krave II. vrste 2—2,75 Din, krave III. vrste 1,50—1,75 Din; teleta I. vrste 5 Din, teleta II. vrste 4 Din; prašiči 7,50—9 Din. — Goveje mesa I. vrste; prednji del 8—10 Din, zadnji del 7—8 Din; zadnji del 9—10 Din; goveje meso III. vrste; prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din. — Telečje meso I. vrste; prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 Din; telečje meso II. vrste; prednji del 8—10 Din, zadnji del 10—12 Din. — Svinjsko meso: domače 12—18 Din, hrvaško 11 do 16 Din, prekajena svinjina 16—22 Din, svinjska mašč 18 Din, slanina domača 14 Din, hrvaška 15 Din. — Konjsko meso 4—6 Din, ovčje meso 6—10 Din. — Surove goveje kože: volovske 7—9 Din, kravje 7 Din, bikove 6 Din, telečje 12 Din, hrvaških prašičev 1 Din, domačih prašičev 3—4 Din.

Zitna cena: pšenica 305—275 Din, ječmen 170 do 185 Din, riž 170—180 Din, oves 165—180 Din, koruza 120—135 Din, fižol 220—275 Din. — Borane cene žita so v tečajih bližje žetve dovolj občutno padle, kar za tretjino prejšnje cene: pšenica bačka, nova, postavljena v Slovenijo, vagonске pošiljke: 190—200 Din za 100 kilogramov; koruza pod istim pogoji 125—132,50 Din.

Mlevski izdelki: v prosti trgovini plačujejo: pšenično moko 420—430 Din, koruzno moko 150 do 200 Din za 100 kilogramov, na borzi pa: bačko pšenično moko mularico 430—435 Din, banatsko pšenično moko mularico 440—445 Din.

Kramla: Seno 50 Din, slama 40 Din, luercna (some) 1800 Din za 100 kg.

Zivilski trg (drobni kmečki pridelki ter gozdni sadeži): novi krompir 1—1,25 Din, stročji fižol 3 Din, grah v stročju po 2 Din, kumare 0,50—1 Din. Jajca se prodajajo večinoma po 1,25 Din par, piščanci od 12 Din dalje, kokoši od 20 Din dalje. Mleko velja 2—2,50 Din, surovo maslo 22—24 Din, čajno maslo 28—32 Din, bohinjaki sir 16—24 Din, sirček 5—6 Din. — Borovnice prodajajo po 1 Din liter, rdeče jagode 6—8 Din, maline 5—7 Din, jurečke 3—5 Din.

KURJA OČESA LE BURGIT OBLIŽ

resnično odstrani kurje oko in trdo kožo na podplatih. Prodaja se v lekarnah, drogerijah in boljših brivnicah. Kjer se ne dobi, razpošilja: Zastopstvo BURGIT, I. SVETEC, Novo mesto. 1 škalica Din 4—, 7—.

KDOR SE NE VE

naj sedaj izve, da sem prejela od Hranilne posojilnice »MOJ DOM« v Ljubljani, Tyrševa cesta 31-I. posojilo, s katerim sem poplačala svoje dolgove in rešila svojo domačijo. Hranilna posojilnica »MOJ DOM« nima agentov, ki bi z lažljivimi obljubami lovili člane. Zato naj se vsak obrne naravnost na tadruogo, kjer bo dobil natančna pojasnila.

Brezina 8, p. Brežice.

Glogovšek Marija,
posestnica.

Ona: »Ti, stari, tukaj berem, da so iznašli arajce brez gumbov. Kakšne pa so to?«
On (izza zapečka): »Take, kot so moje.«

Din 45.000.000 jamstva

Dandanes ljudje dobro premislijo, komu lahko zaupajo denar. Kdor ne nudi močnega in solidnega jamstva, ta ne uživa zaupanja. Pošteno poslovanje in velik kapital, to je popolno jamstvo. Vse to ima v polni meri zavarovanje »KARITAS«. »KARITAS« je varno in pošteno zavarovanje. Najbolj se boste preporučili o tem, če pazljivo preberete naš prospekt.

»KARITAS«. Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice

Izdajatelj: Dr. Gregorij Petjak

Urednik: Jože Košiček.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Ček.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oskrbnih obrtnikov pomožnikov ali vajencev in narobe.

Prodajam novo hišo

z vrtom po ugodni ceni. Joško Dravtvenšek, Vrtilnska vas 1, p. Vittem-Krško, Dolenjsko.

Služilno vajeno otrok, sprejemem takoj — Naslov pod številko 8336

Posnemalnik, malo kupim. — Kmetič Aleš, Dobruša, p. Vodice.

Vajenca za mizarstvo obrt z vso oskrbo v hiši sprejemem Alojzij Moljk, mizarstvo Gor. Logatec.

Dekle 14—15 letno za kmečka dela sprejemem. Keber Marija, Podmošnjak 3 pošta Sp. Hrušica

Dekle, dobra, vajena kuže in otrok, se sprejme k obrtniku na deželo. — Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Obrtnik Gorenjsko« št. 8213.

Naprodaj hrava,

ki je imela 3 teščica v 14 dneh — Filip Jakomin, Brezovica 86.

V zameno za spalnico

ali jedilnico ali drugo pohištvo kupim večjo množino orebovga ali drugega lesa. Strojno mizarstvo Andr. Kregar in sinova, St. Vid nad Ljubljano

Mina: »Flezarja že skoro deset let nisem videla, ali nosi lase še počesane na prečo?«
Tina: »Se, samo da je preča zdaj več kot dvajset centimetrov vsaksebi.«

Vlomilec: »Čemu se pa smejete?«
Vrankar: »Da prihajate ponoči in brez luči iskati denarja, ko ga jaz niti pri dnevnih svetlobi ne najdem.«

»Glej ga, ali si že slišal o novem plesu, ki so ga iznašli v Ameriki?«

»Ne še, so pa najbrže spet od zamorcev kaj posneli.«

»Kaj še. Ravnatelj nekega lokala je pomotoma vtaknil gorečo fajfo v hlačni žep, no in pri tem je pričel tako skakati, da so iz tega posneli nov ples.«

Dobre čevlje

dobite pri Jerneju Jeraj, Zapoge 10 Smlednik.

Šturalni mlit z gospodarskim postopjem vzajem v najem, pišite na upravo Domoljuba pod »Blizo železnice« št. 8415.

Utenca, močnega, zdravnega, vega, ne pod 16 let staroga, poštene družine išče Valjčni mlit Rta, Grosuplje. Vsa oskrba v hiši.

Pekovskega vajenca

z oskrbo in obleko sprejme Stojan Josip, parna pekarna, Pišce pri Brežicah.

Čevljarski vajenec

se sprejme. Prednost imajo oni, ki so se že učili. — Ivan Vrbanek, čevljar, Trebnje.

Dekle, zdravo in močno, no. staro od 16 do 18 let, poštenih krščanskih staršev, pridno za delo se sprejme v službo za vsa hišna dela pri I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29. — Prednost imajo nekoliko izveščane v šivanju. Predstaviti se je treba osebno.

Posvetstvo za 4 glave živine v Lanišah 21. pri Skotljci prodam za Din 100.000.

1000 Din plačam

ako vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih ocea, bradavic, trde kože, bul itd. — Po uporabi dveh lončkov »R. B.« sem popolnoma ozdravel, za kar se tem potom najlepše zahvaljujem in ga vsakomur priporočam. Červan Peter, Rožna dolina c. VIII št. 22. — Zahtevajte v Vašem interesu povsod samo: »Radio Balzam«. Dobi se ali pošlje z jamstvom: 1 lonček 10 Din (predplačilo), na povzetje 18 Din; dva 28 Din; trije 38 Din — pri R. Cotic, Ljubljana VII, Kamniška 10a (Janševa 27).

Brinje

ima še oddati tvrdka FRAN POGAČNIK, d. s. o. s., v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 67 nasproti mitnice.

Oče: »Kaj pa to vpitje pomeni?«
Sinko: »Mati so rekli, da bo volk prišel če bom vpil, pa vpijem in vpijem, pa ga ni od nikjer.«

Natakar: »Gost se pritožuje, da je kos pečenke premajhen.«

Oštir: »Vzemite mu proč in prinesite na manjšem krožniku, pa bo kos videti večji.«

VINA

za vse prilike naročite pri Centralni vinarni v Ljubljani

Izredni občni zbor

Miskarske zadruge, r. z. z. o. z., na Vrhniki bo v nedeljo 6. avgusta t. l. ob 3 popoldne v dvorani Rokodelskega doma ali v lastnem posloju s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila. 3. Sprememba pravil. 4. Slučajnosti.

DLAKE, CENJ. DANE, na obrazu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramožljivost — »Venerac« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin in nevarnosti. vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »Venerac«, ne bo Vam žal. — Steklenica 10 Din (predplačilo). Povzetje: 18, dva 28, tri 38 Din — pošljo R. COTIČ, Ljubljana VII (Siška), Kamniška ulica 10 a

„BOGOLJUB“

Marijansko glasilo — Družinski list — Vzgojni mesečnik — je doorkil 30 leto.

Kongreganisti, sinovi in hčere Marijine!

Naša družbena dolžnost je, da vsi naročimo in čitamo družbeno glasilo »BOGOLJUB«

Družinski očetje in matere!

Oskrbite si o »BOGOLJUB«-u izdatno pomoč pri resnično težki in odgovorni nalogi krščanske vzgoje!

Odprite orata »BOGOLJUB«-u, saj je »BOGOLJUB« najlepši cerkveni list, ki prinaša o vsaki številki celo orato izbranih in krasno izdelanih slik o bakrotisku

Cena Din 20— letno.

Bodimo apostoli dobrega tiska!

Nabiranci in nabiralko novej narocnikov dobe lepe nagrade. — Povejte to vsem, kjer »BOGOLJUB«-a še nimajo — Naroča se o Jugoslovanski tiskarni in Ljubljani ali pa pri vodstvu Marijine družbe.